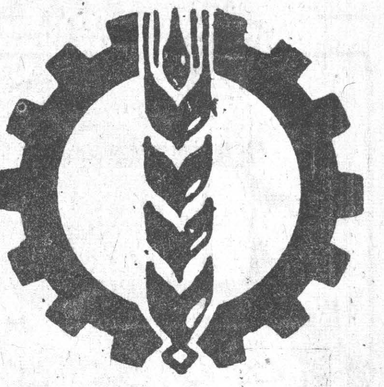

حقیقت انقلاب ثور

ارگان کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان

پنجشنبه ۱۹ سنبله ۱۳۶۶
Sept 10 1987
سال هشتم شماره ششم
شماره مسلسل ۱۸۶۰
سال کمیسی ۳۳۵۹

به خاطر آبادانی وطن

شرط اساسی و اولیه انکشاف و ساختمان اقتصادی موجودیت فضای صلح و آرامش است. در تحت چنان شرایطی، امر سمت دهی و حرکت همه منابع مادی، پولی، سرمایوی، نیروی انسانی به هدف عمران اقتصادی و اجتماعی بسیج و متمرکز گردیده و تأمین شده می تواند.

جنگ این پدیده مدهش جامعه بشری، امکانات و منابع دست داشته انسان را برای سعادت و رفاه از انسان ربوده و در عوض خون، اشک، فقر، عقب مانده گی، مرض، بی خانمانی و ویرانی به جا میگذارد.

وطن ومردم و طن ما از تقریباً نه سال بدینسو باجنگ اعلام ناشده ارتجاع وامپریالیزم دست وگریبان اند. این جنگ ناشی از توطئه ها، دسایس، ارعاب وفریب ارتجاع وامپریالیزم، منابع اقتصادی جامعه رابه طور کلی واز جمله منبع فعال وزنده اقتصادی یعنی نیروی انسانی جامعه رابه طور اخص که به سایر منابع و نیرو ها زنده گی و فعالیت می بخشد، تضعیف و نابود مینماید. بدینسان زمینه های فعالیت برای ساختمان اقتصادی و اجتماعی جامعه محدود و تنگ میگردد.

ولی باید از این محدودیت ها و تنگنا ها برای فعالیت اقتصادی و اجتماعی بیرون شد و راه اعتلا و پیشرفت رابسوی آبادانی، رفاه و سعادت واعمار جامعه پیشرفته و مترقی فعالانه تر وبا آهنگ سریعتر که شرط اساسی واولیه آن موجودیت فضای صلح در کشور است، گشود.

متبادل جنگ چیست؟ آشکارا ست که صلح، چگونه میتوان صلح را تامین نمود؟ از طریق مشی که عملاً تامین کننده صلح در وطن باشد، این طریقه یا مشی صلح آفرین، مشی مصالحه ملی است که مارا به تامین اهداف گوناگون از جمله تامین آهنگ سریع و موزون پیشرفت اقتصادی و به طریق آن آبادانی وطن یاری میرساند.

پدیده منفور جنگ نه تنها هیچ سودی رانمیتواند در قبال داشته باشد، بلکه بر عکس زیان های بزرگی راکه جبران آن مستلزم سالها صرف مساعی است با خود همراه دارد. در طی سالهای جنگ تحمیلی علاوه بر تلفات نیروی انسانی جامعه، در حدود شصت میلیارد افغانی زیان اقتصادی مادی ومالی بر کشور وارد گردیده است.

اگر با دید دقیقتر و عمیقتر به این زیان ها نگریسته شود، یعنی اثر خود افزاینده گی منابع اتلاف شده و عدم موجودیت زمینه و فضای کار وساختمان صلح آمیز و منابعی که برای احیای مجدد منابع اتلاف شده به مصرف میرسد و مدت زمانی را که پروژه های احیای مجدد احتوا میکند و غیر محاسبه گردد به مراتب این زیان فزونتر خواهد بود. ولی در تحت شرایط صلح و فضای صلح آمیز است که نه تنها منابع و امکانات اقتصادی به اتلاف نمیرسد، بلکه زمینه های پیشرفت اقتصادی وسیعاً گشوده میشود.

جهات اساسی رشد اقتصادی، اجتماعی برای سالهای ۱۳۶۵ـ ۱۳۶۹ به حیث پلان کار وساختمان صلح آمیز کشور زمینه های گسترده تر و وسیعتر تحقق را در شرایط صلح وآرامش می یابد و به مقیاس ها و ابعاد وسیعتر تطبیق وعملی خواهد گردید.

نیروی اساسی نه برای جنگ بلکه برای ساختمان صلح آمیز وطن به مصرف خواهد رسید، با آهنگ چندین برابر سریعتر رشد خواهد نمود، سرمایه داران ملی امکانات وسیعتر و مطمین تر فعالیت های اقتصادی رابه دست خواهند آورد، صفوف طبقه کارگر کشور توسعه خواهد یافت، دهقانان کشور باامکانات نیرومندبه کشت و زراعت خواهند پرداخت در برابر پیشه وران وکسبه کاران کشور ابواب ونمای گسترده کار وفعالیت گشوده خواهد شد، کوچیان واقوام وقبایل کشور با امکانات اقتصادی وارد عرصه عمده اقتصادی به طور موثر وبزرگتر خواهند گردید.

دریک کلمه همه امکانات، منابع، ذخایر در یک سمت واحد و برای یک هدف واحد متمرکز و بسیج گردیده و به نیروی بزرگی برای ساختمان جدید اقتصادی و اجتماعی رفع عقب مانده گی اقتصادی، استقلال اقتصادی بر مبنای نیرو مند و پر توان اقتصادی که هیچ نیرو و سازمان انحصاری امپریالیستی توان تحت تاثیر قرار دادن آن را نخواهد داشت، بدون شك مبدل میشود.

بناء برای آبادانی وطن صلح لازم است. تامین صلح از طریق مشی مصالحه ملی امکان پذیر میباشد.

انتخاب میان جنگ و صلح مسأله دشواری نیست، هرانسان عاقل و هر فرد وطن پرست جامعه که خواهان پیشرفت و شگوفایی وطن است، در لحظه کنونی وطن راه پیشرفت و ترقی وطن را به جز از راه تأمین صلح، چیزدیگری نمیدانند.

صلح به هر قریه

گزارش خبرنگار دایمی روزنامه از ولایت سمنگان

در قریه زیره کی ولسوالی دره صوف زنده گی عادی ادامه دارد، جوانان در گروه های مدافعین تنظیم اند واز زنده گی صلح آمیز قریه شان دفاع می نمایند.

در اینجا به تعداد هشت کمیسیون مصالحه ملی ایجاد گردیده است. به قریه مجنون ولسوالی دره صوف رفتیم، ملا امان، رئیس قریه را با چند تن از اعضای گروه مدافعین قریه در اتاق کوچکی ملاقات نمودیم. ملا امان با ما صحبت نموده از قریه و مردمش، قصه کرد. وی بر علاوه اینکه رئیس شورای قریه وقوماندان گروه مدافعین قریه خود است، بعداز مشی مصالحه ملی مکتب قریه زیره کی را فعال نموده و داوطلبانه شاگردان مکتب ویک کورس سواد آموزی را در قریه تدریس میکند. ملا امان گفت: «اعلام مشی مصالحه ملی نمایانگر نیات نیك حزب و دولت مردمی ما است، هر اقدام به خاطر قطع جنگ و برادر کشی، انسانی واسلامی است که ما آنرا ستایش میکنیم.»

ملاعین الدین رئیس کمیسیون مصالحه ملی ولسوالی دره صوف بماچنین معلومات داد:

در قریه ها کمیسیون های فوق العاده مصالحه ملی ایجاد گردیده است و پانزده فامیل از خارج کشور به قریه های شان بر گشته و زنده گی صلح آمیز را از سر گرفته اند. تا کنون بعد از اعلان مصالحه چهار ده نامه به گروپ های مخالف ارسال گردیده و هشت گروپ مخالف آتش بس را در قرا و قصبات رعایت نموده، دو گروپ مخالف آماده ایجاد غند های قومی در ولسوالی گردیده اند. بعضاً عوامل نیز وجود دارد که پروسه مصالحه را اندکی به کندی مواجه میسازد به طور مثال مواد امدادی کشور دوست اتحاد شوروی تاکنون غرض توزیع به مستحقین به ولسوالی دره صوف ارسال نگردیده است.

در تمام نقاط کشورامواد امدادی کشور دوست به مستحقین توزیع میگردد ولی به ولسوالی ما تا هنوز هیچگونه اقدامی صورت نگرفته است.

منشی کمیته حزبی ولسوالی دره صوف ضمن صحبتی گفت: «بعدازاعلان مشی مصالحه ملی دو سازمان

(ص۲)

درباره طرح قانون اساسی ج.د.ا

روزنامه حقیقت انقلاب ثور به سلسله نشر نظریات هموطنان امروز بخش اختصاصی رادرچهار صفحه تقدیم میدارد.

(صفحات ۳ـ۴ـ۵ـ۶)

دست های پرتوان کار

سیاست مصالحه ملی تضمین نیرو مندی است برای اعمار افغانستان نوین و شگوفان. هموطنان ما بادرك همین حقیقت با تمام انرژی به خاطر تحقق مشی مصالحه ملی که متضمن کار بیشتر و بهتر برای عمران وطن است تلاش می ورزند، تا سهم شایسته و وطنپرستانه شانرا در عمران و آبادانی کشور ایفا نمایند.

در عکس ها:

* چند تن از دهقانان قریه هودخیل، حین جمع آوری حاصل کار شان.

* یك تن از پیشه وران در کوچه آهنگری. آنها به مثابه نیروی بزرگ اجتماعی و تولیدی در کشور به پیشواز کنگره شان که در آینده قریب در کابل تدویر می یابد، بیشتر و بهتر به کار وتولید می پردازند.

عکسها از شریف لطیفی و بابه خان

پیام های تبریکیه

از جانب رفیق نجیب منشی عمومی کمیته مرکزی ح.د.خ.ا، حاجی محمد خمکنی سرپرست شورای انقلابی و مقام صدر هیات رئیسه شورای انقلابی ج.د.ا و رفیق سلطانعلی کشتمند عضو بیروی سیاسی کمیته مرکزی ح.د.خ.ا، و رئیس شورای وزیران ج.د.ا پیام تبریکیه بمناسبت چهل و سومین سالروز انقلاب سوسیالیستی بلغاریا عنوانی رفیق تودور ژیفکوف منشی عمومی کمیته مرکزی حزب کمونیست بلغاریا و رئیس شورای دولتی مردم بلغاریا و رفیق گیورگی اتاناسف رئیس شورای وزیران جمهوری مردم بلغاریا به صوفیه مخابره شده است.

در پیام در حالیکه ازدست آورد های عظیم مردم برادر بلغاریا برای اعمار جامعه پیشرفته سوسیالیستی در تحت رهبری داهیانه حزب کمونیست شان با ارج گذاری فراوان یاد آوری بعمل آمده اظهار یقین شده است که مساعی برای پیشرفت ها و ترقی مزید و ابتکار تحقق مشی اقتصادی اداره خودی به پیروزی کامل نایل میگردد

(ص۲)

در خارج از کشور

مساعی به خاطر توافقات اساسی

رفیق اریش هونیکر منشی عمومی کمیته مرکزی حزب سوسیالیست متحده آلمان و رئیس شورای دولتی جمهوری دموکراتیک آلمان و هلموت کول صدراعظم آلمان غرب پیرامون وضع وامکانات روابط میان دوکشوروهمچنان در باره مسایل مبرم بین المللی در فضای صراحت وسودمندی تبادل افکار نمودند.

این مطلب در اعلامیه مشترکی آمده که در رابطه با دیدار رسمی رهبر جمهوری دموکراتیک آلمان ومذاکراتش با صدراعظم آلمان غرب به نشر رسیده است.

اعلامیه مشترك از جمله حاکیست: رهبران دوکشور به توافق رسیدند که جمهوری دموکراتیک آلمان و جمهوری اتحادی آلمان باتوجه به مسوولیتی که از تاریخ مشترك آنها ناشی می شود باید به خاطر تامین همزیستی مسالمت آمیز در اروپا مساعی خاصی بخرج دهند. از سر زمین های آلمان ها باید صلح تجلی نماید نه کدام جنگ دیگر. ایشان تاکید ورزیدند: روابط دوکشور باید به مثابه عامل ثبات در مناسبات سازنده میان شرق و غرب باقی بماند.

رهبران دوکشور پیرامون مسایل بشری بشمول بهم پیوستن خانواده ها و حل موارد دشوار در زمینه و

(ص۷)

از تیلی تایپ

■ پریروز سفر حلقوی باشرکت طرفداران جنبش صلح هفده کشور سوسیالیستی وممالك رو به انکشاف در ولگا گراد انجام یافت. در عرشه کشتی حاملین کنفرانس تحت شعار (سوسیالیزم وصلح) در اولیانوف زادگاه لنین صورت گرفت.

مهمانان از محلات تاریخی نبرد استالینگراد که یکی از جنگ های سر نوشت ساز بشمار میرفت دیدن به عمل آوردند. اشتراك کننده گان کنفرانس اکلیل و دسته های گل را در تالار مشهور جنگی و آتش جاویدان گذاشتند.

■ در نتیجه سرازیر شدن سیلاب در وینزویلا حد اقل صد نفر هلاك و هزار ها نفر بی خانمان شده اند.

مقامات دفاع ملکی گزارش داده بود که روز سه شنبه صد جسد پیدا شده و تعداد هلاك شده گان به صد ها نفر خواهد رسید.

سرازیر شدن سیلاب ها روزیکشنبه بدنبال بارش های شدید آغاز گردید. که درنتیجه آن سطح آب دریاهای لیمون ولاس دیلسیاس بالا آمد.

مقامات رسمی گزارش داد که پنج هزار نفر بشمول پرسونل نظامی و گارد ملی تمام شب غذا و ادویه را به مردمان مناطق آسیب دیده انتقال میدادند.

■ تعداد زندانیان در ایالات متحده امریکا به پنجصدو هفتاد هزار نفر بالغ گردیده که بالا ترین رقم زندانیان را در تاریخ آن کشور تشکیل میدهد.

تعداد زندانیان درمحابس فدرالی و زندانهای محلی امریکا در نیمه اول سال جاری تقریبا پنج فیصد یا بیست و پنج هزار و سه صد نفر افزایش یافته است.

این مطلب را وزارت عدلیه ایالات متحده امریکا اظهار نموده است.

باختر

جوانان رسالتمند کشور ما به خاطر خوشبختی وسعادت مردم پیوسته کار و تلاش می ورزند ، آنها درتولید سهم می گیرند و درجریان آموزش سعی مینمایند تا بهتر بیاموزند و آماده خدمت خوب تر گردند .

در عکس ها : چند تن ازمحصلین پوهنحی فارمسی و عبدالرحیم یک تن از بریگاد های جوان هنگام کار در جنگلک .

عکسها از شیر شاه ونوید

صلح به هر قریه

(بقیه ص اول)

اولیه حزبی قریوی جدیداً در ولسوالی دره صوف ، ایجاد گردیده و پنجاه تن از دهقانان این ولسوالی به عضویت آزمایشی ح.د.خ.ا، پذیرفته شده اند » وی نیز جهت ارسال مواد امدادی کشور دوست اتحاد شوروی به آن ولسوالی اظهار داشت که باید تصمیم گرفته شود سهمیه مواد امدادی کشور دوست اتحاد شوروی به ولسوالی دره صوف انتقال یابد .

قوماندان خارندوی دره صوف نیز در مورد مشکلات خود بیان داشت که :از مدت پنج سال بدینسو هسته فعالیت خارندوی در ولسوالی دره صوف ایجاد گردیده است ولی تاکنون سربازان مادریشی عسکری ، بوت و چپرکت ندارند . سربازان ما با لباس خود شان خدمت می کنند ، و در صف دفاع از انقلاب قرار دارند باید اثاثیه والبسه طرف ضرورت سربازان بدسترس ما قرار گیرد . اعاشه سربازان به وقت نمی رسد ، سربازان تشویق مادی نمیگردند .

حارث خبرنگار ح.ا.ث در سمنگان

پیام های تبریکیه

(بقیه صفحه اول)

در پیام همچنان بر توسعه و تحکیم هر چه بیشتر مناسبات و همکاری های متقابلاً مفید دوستانه و برادرانه میان دو کشور تاکید بعمل آمده است .

قرار یک خبر دیگر پیام تبریکیه ای بهمین مناسبت از طرف رفیق عبدالوکیل عضو بیروی سیاسی کمیته مرکزی ح.د.خ.ا و وزیر امور خارجه ج.د.ا، نیزعنوانی وزیر امور خارجه جمهوری مردم بلغاریا به صوفیه مخابره شده است .

دیدار با مردم

حاجی محمد خمکنی سرپرست شورای انقلابی و مقام صدر هیات رئیسه شورای انقلابی قبل از ظهر دیروز در جرگه بزرگان وموسفیدان ولسوالی بگرام ولایت پروان که درقصر گلخانه مقر شورای انقلابی دایر گردیده بود اشتراک نمود .

جرگه با تلاوت آیاتی از قرآن عظیم الشان آغاز گردید بعداً حاجی محمد خمکنی طی صحبتی گفت: بهر پیمانه ایکه جنگ زودتر خاتمه یابد بهمان اندازه زمینه حل پرابلمها فراهم میگردد و مردم ما در رفاه وآسایش قرار میگیرند بدین لحاظ رهبری حزبی و دولتی با اعلام مشی مصالحه ملی و فراخوان عموم مردم بمنظور ختم جنگ واستقرار صلح مساعی گسترده و همه‌جانبه به عمل می‌آورند .

متعاقباً غلام حسین رئیس جبهه ملی ولسوالی بگرام ملک افضل سابق وکیل جرگه ، حاجی حضرت و عبدالخلیل بنمایندگی از اهالی آن منطقه صحبت نمودند.

تدویر کنفرانس های حزبی

کنفرانس سازمانهای حزبی ولایت پروان وحوزه اول امنیت دولتی بمنظور انتخاب نمایندگان شان به کنفرانس سراسری ح.د.خ.ا، دایر گردید .

در کار کنفرانس سازمان حزبی ولایت پروان رفیق نور احمد نور عضو بیروی سیاسی و منشی کمیته مرکزی ح.د.خ.ا ودر کار کنفرانس حوزه اول امنیت دولتی رفیق غلام فاروق یعقوبی عضو بیروی سیاسی کمیته مرکزی ح.د.خ.ا،ووزیر امنیت دولتی شرکت ورزیدند. در بخش اول کار کنفرانسها مسوولین سازمانهای حزبی در باره چگونگی تحقق مشی مصالحه ملی وو ظایف بعدی سازمانها و کمیته های حزبی مربوط گزارش هایی را ارائه کردهو از جانب عده ازاعضای حزب پیرامون گزارش های اساسی کنفرانس ها ابرازنظرصورت گرفته ،نظریات وپیشنهادات سازمانهای حزبی مربوط بیان و آماده گی در جهت تحقق مشی مصالحه ملی ابراز گردید .

رفیق نور احمد نور در کار کنفرانس سازمان حزبی ولایت پروان و رفیق یعقوبی در کار کنفرانس سازمان حزبی حوزه اول امنیت دولتی در باره جریان تحقق مشی مصالحه ملی درکشور ووظایف کمیته ها و سازمانهای حزبی سخنرانی نمودند .

کار بخش اول کنفرانس‌ها با صدور مصوبات پایان یافت .

در کار بخش دوم کنفرانس هااشتراک کننده‌گان نماینده گان شانرا جهت شرکت درکنفرانس سراسری ح.د.خ.ا در فضای وحدت وهمبسته‌گی حزبی بعدازابراز نظر رفیقانه انتخاب نمودند . علاوتاً عده یی از اعضای کمیته مرکزی ح.د.خ.ا نیزاز طریق این کنفرانسها به کنفرانس سراسری ح.د.خ.ا انتخاب شدند .

باختر

ملاقات دوستانه

رفیق سلطانعلی کشتمند عضو بیروی سیاسی کمیته مرکزی ح.د.خ.ا ، ورئیس شورای وزیران ج.د.ا ، که بعد از یک بازدید غیر رسمی از اتحاد شوروی ، عنقریب به کابل باز میگردد پریروز در مسکو با رفیق ادوارد شیواردنادزی عضو بیروی سیاسی کمیته‌مرکزی حزب کمونیست‌اتحاد شوروی ووزیر امور خارجه آن کشور ملاقات کرد .

درین ملاقات پیرامون مسایل مربوط به تطبیق مشی مصالحه ملی در مرحله کنونی و بعضی جهات عملی همکاری متقابلاً مفید افغان ـ شوروی مذاکره کردند .

ملاقات در فضای دوستانه و گرم انجام یافت .

باختر

نیروی سازنده و پرتلاش

سازمان های اولیه جوانان اکنون به مرکز نیروهای جوان در کشور ما مبدل گشته است در ذیل گزارشی از کار وفعالیت سازمان اولیه جوانان کارخانه جات جنگلک تهیه دیده‌ایم که باهم میخوانیم:

سازمان اولیه جوانان کارخانه‌جات جنگلک درصفوف خویش یکصدو پنجاه و پنج تن از کارگران جوان را متشکل ساخته که در ده سازمان شعبوی تنظیم اند .

این سازمان از آغاز سال ۱۳٦٦ تاکنون فعالیت های ذیل‌را انجام داده است:

پانزده‌تن‌از جوانان موسسه‌داوطلبانه‌حاضر گردیده‌اند تابا پیوستن در صفوف سپاهیان دلیر انقلاب وظیفه مقدس میهنی شانرا به انجام برسانند همچنان ۸تن ازجوانان به قوای مسلح پیوسته اند.

درموسسه سه‌گروپ ضربتی کار باجوانان بنام «خلیل شهید» وجود دارد ، این گروپ های ضربتی درارتقای سطح تولید در موسسه سهم ارزنده و فعال دارند.

جوانان این فابریکه در راه محو بیسوادی مبارزه مینمایند وبه خاطر باسواد ساختن‌هموطنان ما که ازین نعمت بی بهره هستند . در سروی سواد آموزی اشتراک ورزیده ودو کورس را که بیست تن از هموطنان ما در آن تنظیم اند ایجاد و به طورداوطلبانه تدریس میدارند .

فهیمه خبرنگار غیر حرفوی ح.ا.ث

کادرها ثروت ماست

پلینوم های اخیر کمیته مرکزی ح.د.خ.ا، که از نظر اهمیت و نقش خود درپروسه تحقق دگرگونی های انقلابی وعادی شدن وضع در کشور مشخصه نکات عطف را به خود اختصاص داده ، با تحلیل نقادانه از وضع انجام امور در عمل ، در رابطه به قطع خونریزی وبرادرکشی، تامین شرایط صلح آمیز کار و زنده‌گی و دریک سخن با پیشکش نمودن مشی مصالحه ملی به صورت عینی ومستدل وظایفی از نظر مقیاس و حجم دلچسپ ونوینی را در برابر کمیته‌های حزبی ومجموع ارگان های رهبری کننده تحولات انقلابی در جامعه ما قرار داد.

پلینوم وسیع وفوق العاده ماه جدی و پلینوم ماه جوزای کمیته مرکزی ح.د.خ.ا،جهات تیوریک ، اصول واهداف و استقامت های بعدی پیشرفت و تحقق مشی مصالحه ملی را متکی بر منافع خلق های افغانستان واهداف انسانی ووالای انقلاب ثور مورد مباحثه جمعی قرار داد وبه خاطر رشد و مشخص ساختن جهات تیوریک و پراتیک سیاست مصالحه ملی ، تحلیل وتوحید همه جانبه تجربه اندوخته شده به تاسی از مصوبات پلینوم ماه‌جوزای کمیته‌مرکزی‌حزب، کنفرانس سراسری حزب (دربارهٔمشی مصالحه ملی) عنقریب دایر میگردد .

مشی مصالحه ملی به مثابه پاسخ علمی و بموقع به ضرورت جامعه و نیاز هر افغان وطنپرست به ابتکار عمل حزب دموکراتیک خلق افغانستان و حاکمیت مردمی در کشور مطرح گردیده و پروسه تطبیق آن با پیگیری ادامه دارد . اینکه آهنگ تحقق مشی مصالحه ملی این یگانه راه نجات کشور از جنگ برادر کشی ، و ظایف مطروحه از جانب حزب و دولت در مقابل ارگان های مسوول و نتایج حاصله از آن به‌نفع توده‌های زحمتکش، به سطح آماده‌گی سیاسی‌ایدیالوژیک و به دانش ودرک کادر های که جریان تحقق این پروسه را سازماندهی و کنترول می نمایند ، و به ایمان‌آنان به حقانیت‌وضرورت نهایی ساختن این امر پیوند خورده ، نیازی برای اثبات ندارد .

متکی به این ضرورت است که خصوصیت مرحله کنونی تکامل حزب و انقلاب ، جریان عملی‌نمودن پیروزمند مشی مصالحه ملی وحل موفقانه وظایف ومسوولیت تاریخی که زمان در برابر ما قرار داده،ازکادر ها ، کمیته های حزبی و هر عضو حزب درک عمیق ، دقیق و همه جانبه و ظایف، سطح لازم‌پختگی‌ایدیالوژیک‌ـ سیاسی ،توجه به افزایش کیفیت و موثریت کار تربیتی وروند آموزش حزبی ،انطباق خلاق آن بازنده‌گی ووحدت تیوری وپراتیک رابا پیگیری و مسوولیت حزبی مطالبه می نماید .

توجه به آبدیده گی‌ایدیالوژیک کادر ها وتامین پختگی سیاسی و درک آنان از مشی مصالحه ملی بدون توجه به فراگیری تیوری علمی انقلابی که از مرحله آموزش آغاز وبا تبدیل آن به اعتقاد و انعکاس آن در عمل نیروی مادی کسب می نماید کامل نمیتواند باشد .

رفیق نجیب در پلینوم ماه جوزای کمیته مرکزی حزب ضمن تاکید بر حساسیت استثنایی وضع موجود، ضرورت و اهمیت تامین آبدیده گی کادر ها در چنین وضع و بر شمردن وظایف و عرصه های جدید مسوولیت کادر ها درشرایط تحقق مشی مصالحه ملی خاطر نشان نمود که :«شرایط جدید از کادر های ما می‌طلبد تا توانایی حل وفصل همزمان مسایل خورد و بزرگ را در شهر وده ، توانایی توسعه و تحکیم تماس ها وصحبت ها، گفتگوی علنی و صمیمانه با مردم‌وتکیه‌برتجارب‌وپشتیبانی شانرا تقویت بخشند .»

این ضرورت دقیقاً معلول شرایط عینی نوین ایجاد شده در کشور ما میباشد . وضع کیفیتاً نوین ایجاد شده در کشور واقعاً سطح جدید مسوولیت ، پیگیری و قاطعیت در کار و فعالیت را از کمیته های حزبی ما می‌طلبد.

درک گسترده و تسلطکامل کادر ها به جهات مختلف تیوریک و عملی مشی مصالحه ملی ودرروشنایی اسناد حزبی و دولتی درک دقیق میکانیزم و مراحل مختلف تطبیق مشی مصالحه که آتش بس یک جانبه از طرف دولت آغاز گرآنست ، به تمام کادر های حزبی‌ودولتی کمک می نماید تاحین سازماندهی و کنترول از جریان تحقق این مشی آگاهانه در خدمت مردم قرار گرفته ، اهمیت و ضرورت تحقق این مشی و نقش و مقام کتگوری های مختلف اجتماعی را در جهت تطبیق این یگانه‌الترناتیف جنگ در کشورسازمان داده و تمام نیرو های ملی، وطن پرست و مترقی را به خاطر بر آورده ساختن هدف و آرمان مشترک یعنی ایجاد صلح و امنیت سراسری در کشور ، رشد ، توسعه و تحکیم هر چه بیشتر انقلاب ودستاورد های آن بسیج نمایند . اثر بخشی عملکرد کادر ها در زمینه تحقق‌وظایف در عرصه های مختلف چون پیشبرد کار سیاسی، تربیتی وبسیج کننده در بین توده‌ها، جذب وسیعتر آنها به روند تحولات انقلابی در جامعه، توضیح و تفهیم اهداف و سیاست حزب در میان مردم‌و تسریع عملی نمودن مشی مصالحه ووظایف مطروحه‌از جانب حزب و حاکمیت‌انقلابی وابسته به این مساله حیاتی در سیاست کادر ها و حلقه اساسی آن یعنی آموزش و تربیت کادر ها میباشد .

تصمیم پلینوم ماه جوزای کمیته مرکزی ح.د.خ.ا ،مبنی بر ایجاد مکتب منشیان سازمان های اولیه در جنب هر کمیته حزبی ولایتی جهت آموزش اساسات ساختمان حزب و ارتقای سطح پختگی ایدیالوژیک اعضای حزب جواب منطقی به این نیاز سازمان های اولیه حزبی به خاطر آموزش ، تجدید آموزش و تکمیل آموزش‌هریک از کادر های حزبی‌در حلقات مختلف کار میباشد . کمیته های حزبی ما در تمام سطوح باید بطور جدی وپیگیرپروسه آموزش و تربیت اعضای حزب و در وهله نخست کادر های حزبی را بر حسب مطالبات اسناد حزبی باز ـ سازی نمایند .

شرایط جدید در پرتو روحیه نو سازی و باز سازی کار حزبی ـ سیاسی از کادر ها نه تنها فرا گیری اصول عام ایدیالوژی انقلابی وانطباق خلاق آنرا در شرایط به خصوص جامعه ما ، بلکه آمیزش صریح حرف‌با عمل، ازبین بردن رکود وعدم‌حرکت در فعالیت روز مره ، رعایت اصل تلفیق کادر های سابقه دار و مجرب و نیروی جوانان، تحلیل پدیده ها از موضع طبقاتی و حزبیت مطابق به منافع توده های میلیونی کشور ، سطح عالی بازپرس از وظایف محوله به کادر ها، شایستگی سیاسی . اخلاقی ووظیفوی ، جدیت در مبارزه با نواقص و کاستی هاازطریق بکار برد سلاح انتقاد و انتقاد از خود با مشخصه صداقت، صراحت . علنیت‌و دموکراسی حزبی را حین ارزیابی از فعالیت خویش و دیگران... می طلبد .

فقط کادر های مجهز باسلاح بران ایدیالوژیک، آبدیده از لحاظ سیاسی و معتقد و وفادار به سیاست حزب و دولت انقلابی ما قادرخواهند بود تا متکی بر مصوبات پلینوم فوق العاده ماه جدی و پلینوم ماه جوزای کمیته مرکزی ح.د.خ.ا، فعالیت خودرا در این زمینه تشدید، باز سازی و مشخص نموده و در پیشاپیش جنبش‌وسیع ضد جنگ در کشور ما به خاطر تحقق مشی مصالحه ملی و سایر برنامه های‌حزب و دولت، با اعتقاد و ایمان‌به پیروزی نهایی آن ، به صورت استوار و نستوه گام بردارند .

نعیم

خبر های رسمی

از۳۹مین سالگرد آزادی جمهوری دموکراتیک مردم کوریا دیروز طی محفلی از طرف‌سازمان‌صلح،همبسته‌گی و دوستی ج.د.ا و انجمن دوستی افغان ـ کوریا در تالار کنفرانسهای غند محافظ تجلیل بعمل آمد .

در این محفل رفیق گلداد معاون شورای وزیران ج.د.ا و رئیس انجمن دوستی افغان ـ کوریا ، وزیر تعلیم و تربیه ، سفیر کبیر و نماینده فوق العاده جمهوری دموکراتیک مردم کوریامقیم کابل‌اشتراک‌ورزیده بودند .

*

از چهل و سومین سالگرد پیروزی انقلاب سوسیالستی و جشن ملی مردم‌بلغاریا دیروز طی محفلی در کابل تجلیل بعمل آمد .

در محفلیکه به‌همین‌مناسبت از طرف سازمان صلح، همبسته‌گی ودوستی وانجمن دوستی افغان‌ـ بلغاریا در اتاق دوستی وزارت امور ساختمانی برگزار شده بود ،نعمت الله پژواک وزیر مشاور ومعاون سازمان صلح همبسته‌گی ودو[illegible] و سفرای کبار کشور های دوست‌مقیم کابل شرکت ورزیده بودند.

*

هیات حزبی و دولتی ایالت کولاب تاجکستان اتحاد شوروی دیروز همراه با یک مقدار مواد کمکی‌شامل قالین ، گلیم ، ادویه جات و لوازم منزل وارد شهر تالقان مرکز ولایت‌تخارشد.

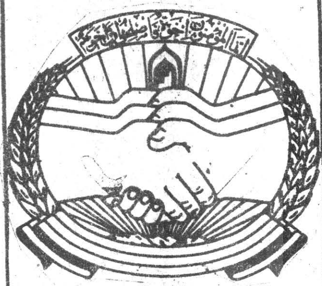
هیات بعداً در مقر کمیته حزبی ولایتی ولایت تخار با مسوولین و اپراتیف کمیته حزبی ولایتی، اعضای سازمانهای اجتماعی وبرخی از کارمندان ادارات دولتی ملاقات نمودند .

درین ملاقات منشی‌کمیته حزبی ولایتی پیرامون‌مشی مصالحه ملی و طرح قانون اساسی ج.د.ا صحبت نمود.

باختر

طرح قانون اساسی ج.د.ا

روزنامه حقیقت انقلاب ثور به‌سلسله نشر نظریات هموطنان امروز بخش اختصاصی را در چهار صفحه تقدیم میدارد.

جریان نظرخواهی در باره طرح قانون اساسی ج.د.ا، عملاً به رویداد بزرگ سیاسی و اجتماعی در کشور مبدل میگردد و حقیقتاً نقش موثر مکتب تربیت سیاسی وحقوقی اتباع را ایفا میکند.

طوریکه معلوم است نظرخواهی در باره طرح قانون اساسی ج.د.ا، از لحاظ ابعاد وخصلت دموکراتیک عمومی خود در کشور ما بی سابقه است. حزب ودولت انقلابی صرف به نشر و پخش طرح در مطبوعات وسایر وسایل اطلاعات جمعی اکتفا ننموده بلکه توضیح و تشریح آنرا در گردهم آیی های فراوان مردم در سراسر کشور نیز سازمان داده‌است واین پروسه هنوز هم ادامه دارد. این امر در شرایط کشور ما که توده های وسیع مردم به علت محرومیت از سواد کافی و سایرعوامل از مطبوعات ودیگر وسایل اطلاعات جمعی نمی توانند در حد لازم استفاده نمایند. حایز ضرورت واهمیت آشکار است و بدینگونه امکانات واقعی فراهم میشود تامردم هر چه گسترده تر و عمیقتر از طرح قانون اساسی آگاهی یابند و در نتیجه ابراز نظر نمایند.

در عین حال نه تنها هیچگونه محدودیت وسانسوری برای ابراز نظر کنندگان چه در اجتماعات مردم و چه در مطبوعات ودیگر وسایل اطلاعات جمعی کشور اعمال نمیگردد بلکه دلاونده گان نظرات وعقاید مختلف سیاسی به امر ابراز نظر وسیعاً از طرف حزب و دولت تشویق میگردند. رسماً وبار ها از مخالفین در داخل وخارج کشور تقاضا بعمل آمده است که در قبال این امر حیاتی ملی احساس مسوولیت نموده و نظرات خودرا ابراز دارند.

بایک نگاه سرسری از جمله در صفحات روزنامه حقیقت انقلاب ثور ارگان کمیته مرکزی ح.د.خ.ا، می توان دریافت که به نشر نظریات آنانی که از لحاظ سیاسی با حزب دموکراتیک خلق افغانستان تفاوت دید وحتی مخالفت کلی دارند، ترجیح نیز داده میشود.

به اساس نورم های جهانشمول حقوقی تنهادولت دریک کشور میتواند طرح قانون اساسی را تدوین نماید، کاری که دولت جمهوری دموکراتیک افغانستان به طور کاملاً مشروع انجام داده است و لی مخصوصاً در جامعه‌یی نظیر کشور ما که اختلافات سیاسی و فکری در آن‌اشکال تصادمات مسلحانه را نیز در بر دارد، اشخاص و نیروهای دارای نظریات سیاسی مختلف و متضاد بر اساس همان نورم های حقوقی جهانشمول مکلف اند که نقطه نظر های خویش را بصورت روشن و دقیق ابراز داشته‌ودر معرض قضاوت مردم قرار دهند. نمیتوان انکار کرد که‌فضابرای این کار در چوکات نظرخواهی جاری پیرامون طرح قانون اساسی ج.د.ا، کاملاً باز است وازینجاست که افراد و نیرو ها در برابر آزمون جدی قرار میگیرند.

از جریان نظرخواهی تا کنون نتایج عمده زیر را میتوان گرفت:

ـ نظرخواهی دارای‌خصلت به حدکافی دموکراتیک‌است، تمام انواع نظریات‌برای تعدیل و تکمیل طرح قانون اساسی میتوان ارائه کردو مورد مباحثه عمومی قرارداد.

ـ مردم، افراد و نیروهای متفاوت سیاسی‌و اجتماعی طرح قانون اساسی ج.د.ا، رابه طور یك کل واقعبینانه، منطبق به شرایط عینی وذهنی کشور و مظهر بزرگ سیاست صلحجویانه و سازنده حزب دموکراتیک خلق افغانستان و بازتاب‌خواست هاواراده خودمیدانند.

ـ در ابراز نظر پیرامون طرح، افراد، شخصیت ها و نمایندگان محافل و نیروهای مختلف کشور به طور روز افزون سهم میگیرند ونظریات بیشتر‌ازپیش‌دقیق، مستدل و همه جانبه میگردد.

ـ نشر نظریات گوناگون درمورد طرح از طریق وسایل اطلاعات جمعی‌وتبادله آنها در اجتماعات مردم در عین اینکه سطح معین موجود درك سیاسی و حقوقی و کلتور دموکراتیک رادر جامعه‌مبرهن میسازد به اعتلای این درك و کلتور قویاً مساعدت میکند.

ـ نظریات ابراز شد موافقاً برای بهبود و تکمیل طرح قانون اساسی ج.د.ا، ثمر بخش است.

در عین حال ابراز نظر ها هنوز محدودیت هایی دارد‌که قضاوت در مورد آنها قبل ازوقت است. در بارهٔ مواد وفصل های معین طرح‌قانون‌اساسی بیشترین نظریات ابراز میشود اما در بخش های مهم واساسی مانند عرصه سیستم و روابط اقتصادی ویا مناسبات بین‌المللی کمتر توجه به عمل میاید.

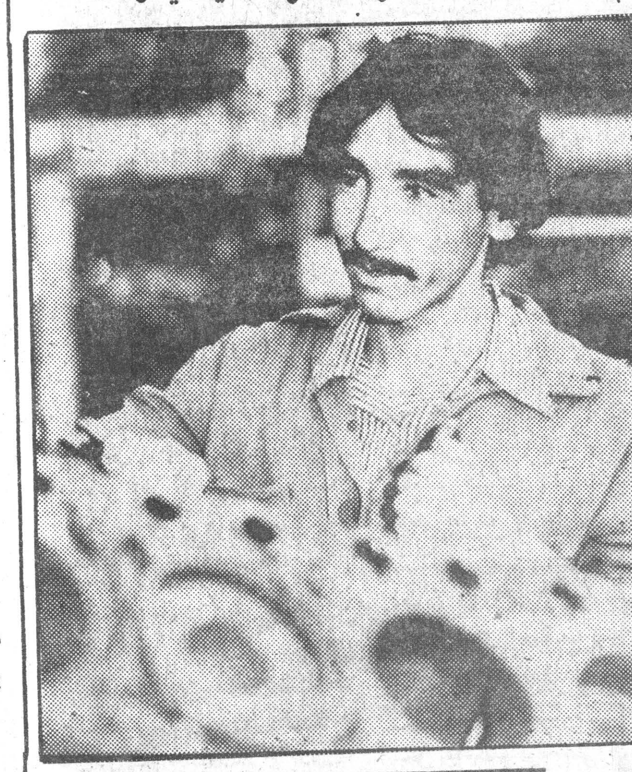
به هر حال تا جاییکه به روزنامه حقیقت انقلاب ثور ارتباط میگیرد، مواصلت نظریات هموطنان بسیار وسیع است، ما از تمام‌آنانی که برای نشر نظریات شان این روزنامه را بر گزیده اند ابراز سپاس مینماییم ومصرانه تلاش میورزیم تا کلیه نظریات واصله را به نشر بسپاریم. بدین منظوربا وصف مشکلات فنی‌در مطبعه در صدد آنیم که صفحات‌اختصاصی برای نشر نظریات هموطنان پیرامون طرح قانون اساسی در روزنامه بیفزاییم.

خرسندیم که با مساعی غیر عادی کارگران زحمتکش مطبعه دولتی در این هفته توفیق نشر یك شماره هشت صفحه یی که چهار صفحه آن کاملاً به ابراز نظر پیرامون طرح قانون اساسی وقف شده است، دست میدهد. آرزومندیم که این کار درهفته‌های آینده ادامه وتوسعه‌یابد.

پالیسی وروش واقعاً دموکراتیک

مردم در مباحثه پیرامون‌تکمیل طرح قانون اساسی ج.د.ا سهم همگانی گرفته‌وهمه اقشار جامعه با درك مسوولیت آگاهانه نظریات‌شانرا ارایه میدارند.

عبدالقدوس مجید مشاور انجمن صنایع خصوصی افغانستان:

در حالیکه پالیسی وروش واقعاً دموکراتیك حکومت ج.د.ا، را به ارتباط نظرخواهی همگانی در باره طرح قانون اساسی یك عمل‌مردمی وقابل تقدیر می‌پندارم، اذعان مینمایم که‌نظریات، پیشنهادات و انتقادات سالم از جانب اشخاص و مقامات ذیعلاقه بر غنای محتوای پر بهای آن افزوده و ابراز این چنین‌نظریات و گفتنی های آزاد وصادقانه به کمیسیون تسوید قانون اساسی موقع خواهد داد. تا پیشنهادات وانتقادات معقول اقشار مختلف مردم‌کشور راتصنیف نموده ودر حدود امکان در طرح نهایی مد نظر داشته باشند.

با این مقدمه مختصر و با ایمان کامل به آزادی وصراحت در کلام نظریات و پیشنهادات خود را در باره موضوعات مهم مندرج طرح قانون اساسی مورخ سرطان ٦٦ به ترتیب ذیل ارایه میدارم:

ماده (۱)

پراگراف دوم مربوط به سیاست عدم انسلاك کشور در فصل سیاست خارجی به ماده ۱۱۲ ضم گردد.

ماده (۲)

اینطور تعدیل گردد ـ(دین رسمی در ج.د.ا. دین مقدس اسلام است)و پراگراف(۲) ماده (٤۰) دراینجا ایزادگردد (پیروان سایر ادیان دراجرای مراسم...

ماده (٤)

در پراگراف سوم تایید فعالیت قانونی ح.د. خ.ا، و همچنان تصدیق مبارزات آن حزب در راه عدالت و ترقی اجتماعی تو سطاحکام قانون اساسی ازدید گاه احزاب دیگر که آنها نیزلاجرم فعالیت قانونی داشته ودر راه عدالت و ترقی اجتماعی مبارزه میکننند امتیاز فوق العاده محسوب خواهد شد. علاوتاً درج اسم یك حزب در قانون اساسی موجب آن خواهد شد تا در مدت دوام اعتبار قانون اساسی این حزب در حیات سیاسی کشور ازامتیاز عالی بر خوردار بوده وچون فعالیت آن (طبق قانون اساسی و قوانین ج.د.ا) در قانون اساسی مورد تاییدقرار گرفته بنا بر آن (موجبات قانونی) نیز آنرا منحل ساخته نمیتوانند. به عقیده من همه احزاب باید از مساعدت ها و ارزشهای مندرج‌قانون اساسی بصورت یکسان مستفید گردند.

ماده (۵)

تعریف جبهه ملی ج.د.ا، درین ماده بسیار وسیع ودر عین زمان بسیار مبهم بنظر میخورد. درینجا جبهه ملی بحیث حامی و مجری اتحاد سازمان های مختلف سیاسی و اجتماعی دانسته شده ولی زوح مطلب درینست که احزاب مختلف سیاسی بنا بر عقاید خاص سیاسی وبرنامه های مشخص اجتماعی ودولتی بوجود آمده اند. اختلافات اساسی در طرز برخورد اشخاص بامسایل سیاسی و برنامه های اجتماعی و دولتی موجب ایجاد احزاب سیاسی مختلف میشود. درینجا انتظار ما از جبهه ملی که‌همه سازمانهای سیاسی واجتماعی کشور را با داشتن عقاید و دید گاه های مختلف در زیر پرچم جبهه ملی متحد ساخته ویك و حدت وائتلاف احزاب سیاسی را بوجود آورد عملی نخواهد بودو بنا بر آن موفقیت این جبهه از آغاز مورد سوال قرار گرفته وطرح موجودیت آن در متن قانون اساسی مناسبت منطقی نخواهد داشت.

ماده (٦)

پراگراف دوم اینطور خوانده شود.

((دولت در جهت ایجاد اتحادیه های صنفی، کوپراتیف های زراعتی وسازمانهای اجتماعی مساعدت نموده همکاری ومناسبات متقابل ...)) تذکر نامهای سازمان جوانان و سازمان زنان و ارتقای نقش آنها در عرصه های سیاسی با تشکیل احزاب سیاسی آزاد، منطبق نیست.

ماده (۸)

عوض (بیرق دولتی)(بیرق رسمی ج.د.ا) خوانده شود. وعلاوتاً این افاده در یـن ماده اضافه گردد (ازین بیرق در همه مراسم دولتی ملی ومذهبی استفاده میشود) در غیر آن در پهلوی بیرق دولتی موجودیت بیرق‌ملی وبیرق های گوناگون حزبی مورد توجه قرار خواهدگرفت. به عقیده من یك بیرق و آنهم بیرق رسمی کافی خواهد بود.

ماده (۱۱)

پراگراف اول این ماده‌با پراگراف اول ماده ٦۳ از لحاظ معنی مطابقت دارد. در پراگراف دوم جمله (احضارات محاربوی را بصورت مستمر ارتقا بخشد) طرف سوال قرار میگیرد. هر گاه کلمه (مستمر) به معنی(دایم وهمیشه) استعمال شده‌باشد عاقبت کار بکجا خواهد کشید.

استفاده از افاده (احضارات محاربوی) و ارتقای بی انتهای احضارات محاربوی با فصل سیاست خارجی مندرج طرح قانون اساسی مغایرت دارد.

بهتر است ارتقای دایمی احضارات محاربوی را از طریق حذف کامل پراگراف دوم این ماده استتار نماییم.

ماده (۱٤)

تساوی حقوق زن ومرد به ارتباط میراث، شهادت، طلاق و غیره درپرتو احکام شریعت اسلام و احکام ماده (۲۹) مجدداً تدقیق شود.

ماده (۲۰)

(سایر ثروتهای طبیعی) که بعد از (جنگلات) آمده توضیح شود زیرا به این ارتباط علفچر ها، ریشه هاو نباتات طبی، خار و بته‌های سوخت و غیره جلب توجه میکند.

ـ معادن روی زمینی احتوا نشده است، در منابع زیر زمینی آب چاه هاو کاریز ها ودر منابع انرژی، انرژی باد، آب، آفتاب، جنریتر های برق و غیره نادیده‌گرفته شده آسیاب های بادی وآبی، ورکتور های آفتابی وتولید برق ماشینی در بخش‌خصوصی اقتصاد کشور فراموش شده است، منابع انرژی باید تصریح گردد زیرا چوب سوخت و ذغال بلوط بر علاوه باد، آب وآفتاب نیز منابع انرژی شمرده میشوند.

ـ موسسات بیمه آزاد گذاشته شوند، موثریت و مفیدیت آنها در اقتصاد ملی بیشتر خواهد بود.

ماده (۲۳)

در پراگراف (۲) کلمه (زحمتکش) بعد از (دهقانان) حذف شود. زیرا دهقان غیر زحمتکش وجود خارجی ندارد.

ماده (۲۵)

تذکر اسم یك سازمان مشورتی (شورای مشورتی اقتصادی) در سطر اخیر این ماده زاید بنظر میخورد. دولت ها در مورد ایجاد همچو سازمان ها تصمیم اتخاذ خواهند نمود.

ماده (۲٦)

در پراگراف اول کلمه (تنظیم) حذف و عوض آن‌کلمه (رهنمایی) اضافه شود.

ـ در سطر سوم پراگراف دوم این ماده کلمه (تعین) حذف شود.

ـ سطر دوم پراگراف سوم اینطور خوانده شود(در برابر رقابت سرمایه وانحصارات خارجی از آن حمایه میکند.)

ماده (٤۰)

سطر اخیر بعد از افاده (خلاف منافع) کلمه (مردم و) اضافه شود.

ماده (٤۹)

در شرایط تعدد احزاب و برابری حقوق آنها، موضوع موجودیت مطابع غیر دولتی مبهم‌ومسکوت گذاشته نشود.

ماده (۵۰)

در سطر اخیر افاده (بدسترس آنها قرار میدهد) حذف و عوض آن افاده (قبلا تعیین مینماید) اضافه شود.

ماده (۵۹)

در سطر اخیر بعد از افاده (مناطق کشور) کلمه (موقتاً) اضافه شود.

(ص٤)

نوید دهنده نظم ونسق جدید

ویژ ستانیزی سابق صاحب امتیاز ومدیر مسوول جریده ملی پکتیکا:

طرح و ایجاد قانون دریك جامعه مستلزم شرایط خاص زمانی و تاریخی وانکشافات وتحولات سیاسی‌و اجتماعی آن جامعه است.

واضح و روشن است. یك قانون مردمی و توده یی و یك دموکراسی واقعی آن خواهد بود که در آن حق وحقوق فطری وانسانی همه ملیت ها، اقوام و قبایل وطبقات کشور به صورت عملی رعایت شده و همه اتباع جامعه بدون اندکترین تبعیض در برابر قانون یکسان مکلفیت داشته باشند و کسی بر کسی دیگری رجحان و برتری نداشته باشد.

قانون اساسی از نظر دانشمندان حقوق معاصر عبارت است از: (تنظیم جامعه سیاسی ازراه حقوق) در جامعه ماو بویژه در شرایط و احوال موجوده طرح وایجاد قانون اساسی یکی از ضروریات مبرم محسوب میشود و ظهور قانون اساسی جدید نوید دهنده نظم و نسق جدید در جامعه مابشمار میرود.

اما با تأسف باید اظهار نمود که یکتعداد قابل ملاحظه از هموطنان ما از وطن شان دور و در ممالك دیگر متواری اند. آنها که جز لاینفك و انکار ناپذیر مردم جامعه مارا تشکیل میدهند ازین قانون مبرا مانده نمی توانند و باید تکلیف آنان نیز در برابر این قانون روشن باشد، باید نصوص قانون اساسی توسط چاپ‌ها مفلیت واوراق مطبوع از طریق نمایندگی های سیاسی و قونسلگری های افغانی در خارج به اطلاع آنهارسانیده شده نظریات و پیشنهاد های شان درزمینه گرفته‌شود واین قانون متضمن خواسته های آنان نیز باشد و اگر روزی همهٔ آنان دوباره به‌وطن‌عودت نمایند جای اعتراض‌از طرف آنان نماند واین قانون تعدیل نشود و یا موادی را برای تعدیل بدین منظور باید پیشبینی نمود.

از همین حالا که آغاز کار است باید با تعمق و غورعمیق وحوصله مندی تام متوجه همه جوانب کار باشیم و از تجارب گذشته بیاموزیم تا دیگر اشتباهات تکرار نشود. همچنان باید یادآور گردید که در جامعه افغانی از از منه قدیم نوع‌بخصوص دموکراسی و آزادی های عنعنوی وجود داشته است که این امر از طرف مورخین یونانی هنگام لشکر کشی های اسکندر مقدونی به کشور مانیز تایید و تصدیق شده است. چنانکه آنها درین مورد مینگارند: «در افغانستان آنروز اسکندر مقدونی هنگام لشکر کشی خود متوجه میشود که درین دیار یك نوع دموکراسی عنعنوی وجود دارد. که این امر تعجب اسکندر را فراهم نموده وی را تحت تاثیر خود قرار میدهد. وی به مردم آزاده افغان میگوید، هر چه خواسته باشنداز طرف ما تعمیل میشود، مردم شجاع افغان به اسکندر می گویند: چیزی که مامیخواهیم عدم مداخله یونانی ها در امور داخلی ماست».

بدین اساس درسهای تاریخ برای ما آموزنده است باید ازتاریخ پر غنای کشور آموخت و آنرا مطابق به شرایط ودرك واقعیت های عینی جامعه پیاده نمود.

نظر خواهی، پیشنهادها و مشوره های مردم در زمینه طرح قانون اساسی که در چنین شرایط از طرف حزب و دولت براه انداخته شده درك واقعیت های عینی جامعه ما و کار خیلی ها معقول و مطابق به سنن ملی ما است.

این امر باید با دقت کامل، حوصله مندی تام،شجاعت وبصیرت مورد ارزیابی وبررسی همه جانبه قرار بگیرد و در تکمیل و رفع نواقص این وثیقه ملی که سر نوشت همه افراد ملت‌در آن مضمر است باید از دل وجان کوشا بودو ازپاره یی اصطلاحات نظیر (دموکراتیك) و سمبول های‌مانند کتاب مفتوح در نشان‌دولت ویا سمبول (ستاره سرخ) وغیره که مردم ما از آن تعبیرات گوناگون میکنندبا ایثار و فداکاری‌واحترام به آراء و نظریات مردم باید در شرایط فعلی صرف نظر شود که با تعمیل آن‌امر، ما درقدم‌اول عملاً به مردم خود ثابت خواهیم ساخت که یکی از اصول مهم واولی دموکراسی یعنی احترام به آراء و نظریات مردم واصل عینیت را رعایت و آنرا درعمل پیاده نموده ایم.

در حالیکه من گفتار ونظر حقوقدان و نویسنده‌وادیب نامور کشور محترم داکتر اکرم عثمان را پیرامون طرح قانون اساسی جدید کشور که‌گفته اند:«طرح‌قانون اساسی جدید از نظر تخنیکی خوب ولی محتوای آن قابل بحث است.»

(ص٤)

اتباع ج.د.ا دارای حق آزادی‌فکر و بیان میباشد. اتباع ج.د.ا میتوانند ازین حق بصورت علنی، شفاهی وتحریری‌طبق قانون استفاده کنند.

از ماده ٤۹ طرح

مردم ابراز نظر میکنند

پالیسی وروش واقعاً دموکراتیک

(بقیه صفحه سوم)

به ارتباط فصل چهارم (لویه جرگه) توجه شان به مطالب آتی معطوف میگردد

درماده (۱۳٦) ، انفاذ قانون اساسی از تاریخ تصویب آن توسط لویه جرگه تصریح گردیده ودر ماده (٦٦) ترکیب لویه جرگه توضیح شده است .

درین ترکیب : اعضای شورای ملی قسماً و اعضای شورای وزیران ، اعضای ستره محکمه ، والیان، لوی ثارنوالی وممانان او ، وبالاخره شخصیت های برجسته که تعداد آنها قید نشده) کلاً انتصابی بوده و توسط رئیس جمهور تعیین میشوند .

درماده (۹٤) صلاحیت انتخاب رئیس جمهور به لویه جرگه تفویض شده است . در پراگراف ٤ ماده (۷۹) دعوت اولین اجلاس شورای ملی به رئیس جمهور ارتباط داده شده است . (چنین استنباط میشود که رئیس جمهور قبل از شورای ملی موجود است.)

در ماده (۳۵) اصول اساسی ج.د.ا، انتخاب نمایندگان لویه جرگه برای تصویب قانون اساسی از طریق رای گیری عمومی ، آزاد ، سری ، مستقیم و مساوی تصویب قانون اساسی از طریق رای گیری عمومی حکم شده است. حالا در روشنی احکام مندرج مواد فوق الذکر این پرسش میشود که برای آغاز موفقانه کار کدام مقام و یا کدام ارگان باید از همه پیشتر بوجود آید ؟

حقیقت اینست که از همه اولتر باید قانون اساسی توسط لویه جرگه ایکه طبق حکم فقره ۸ ماده ۳۷ اصول اساسی ج.د.ا، دعوت میشود تصویب گردد تا بروئیت آن از رئیس جمهور وشورای ملی حرفی به میان آورد زیرا در اصول اساسی ج.د.ا ،اینگونه اصطلاحات به ملاحظه نمیرسد .ولی لویه جرگه مندرج طرح قانون اساسی وقتی تشکیل شده میتواندکه رئیس جمهور آنهمه اعضای انتصابی آنرا تعیین نماید . و رئیس جمهور زمانی انتخاب شده میتواند که قانون اساسی تصویب ولویه جرگه تشکیل شده باشد .

ملاحظه میفرمایند که این پروسه در محیط دایره یی میچرخد که آغاز و مبداء آن معلوم نیست . پس چه باید کرد ؟ چون دردولت های جمهوری ، مردم قدرت دولتی را تشکیل میدهد به عقیده من باید.در ترکیب اولین لویه جرگه موسس تحولات بنیادی و اساسی رونما شود و در زمینه مطابق صراحت حکم ماده ۳۵ اصول اساسی ج.د.ا، بیشتر به انتخابات عمومی ، مستقیم ، آزاد ، سری و مساوی توجه معطوف گردد .

این نوع انتخابات باید از دهات و قصبات آغاز وبه مراکز ولایات انجام یابد. برای هرولایت نصاب تعداد نمایندهگان باساس نفوس و سایر معیار ها تثبیت شود. تنظیم ، مراقبت و کنترول انتخابات بمقامات واشخاص از امنای مردم سپرده شودکه واجد شرایط بیطرفی کامل ومشهود و عدم الحاق به احزاب سیاسی باشند . برای تعمیل این مرام وامید واربودن به موفقیت بوجود آوردن لویه جرگه موسس واقعی و اجرای انتخابات عادلانه در مرحله اول امکان ایجاد یك ارگان موقتی مستقل و با صلاحیت طرف توجه قرار داده شود . و پیوسته به آن چگونگی انتقال از دوره فعلی بدوره بعدی ازنگاه عملی و حقوقی مطمح نظر قرارگیرد.

مهم آنست که اعضای لویه جرگه اولی وموسس برای تصویب قانون اساسی جدید بصورت مطمین مطابق حکم مندرج ماده ۳۵ اصول اساسی ج.د.ا، توسط مردم انتخاب و مستقیماً از مردم نمایندگی کنند .

بعد از تصویب قانون اساسی برای احزاب سیاسی مجاز و قانونی برای مدت مثلا یکسال موقع فعالیت وازموزن سیاسی داده شود و در ختم این مدت احزابیکه واجد شرایط قبلا تثبیت‌شده ومواقفه شده باشند حق دارند کاندیدان خود را بصورت منفرد و یا ائتلاف برای احراز کرسی مقام ریاست جمهوری به اجلاس‌دومی لویه جرگه موسس وانتخابی غرض اتخاذ تصمیم پیشنهاد نمایند . برای اینکه از تعدد کاندیدان احراز مقام ریاست جمهوری جلو گیری بعمل‌آید، قیود بر تعداد کاندیدان مثلاً (تا سه نفر)وضع گردد وازین طریق احزاب به ائتلاف‌واتحاد تشویق شوند .

در طرح قانون اساسی ترکیب لویه‌جرگه برای‌اجرای سایر صلاحیت های مندرج قانون اساسی (باستثنای لویه جرگه اولی وموسس‌که قانون اساسی را تصویب و اولین رئیس جمهور انتخاب مینماید .) طوری تنظیم شده میتواند که حد اقل هفتاد فیصد اعضای آن انتخابی و سی فیصد انتصابی باشند. در اعضای انتخابی اعضای شورای ملی و نمایندگان اضافی منتخب مردم ازولایت کشور شامل شده میتواند در اعضای انتصابی لویه جرگه اعضای ستره محکمه و یکعده اعضای انتصابی سنا و یك تعداد اشخاص برجسته سیاسی اجتماعی ، اقتصادی وروحانی که تعداد آنها در قانون اساسی تثبیت وتوسط رئیس جمهور تعیین میگردند مد نظر گرفته شده میتواند، بهر صورت تناسب معقول دو ثلث ویك ثلث اعضای انتخابی وانتصابی در لویه جرگه باید مراعات شود .

در فصل ششم به ارتباط رئیس جمهور مطالب ذیل بحیث پیشنهاد تقدیم‌میگردد:

– دوره خدمت رئیس جمهور .طوری تعیین دادهشود که ارتباط منطقی این مدت با مدت صلاحیت اعضای مجلس نمایندهگان ، اعضای سنا ، اعضای ستره محکمه ، لوی ثارنوالی و غیره مراعات گردد .

در ماده ۹۵ مطلب (خود رئیس جمهور و همسر وی از والدین افغان که نسبتاً افغان بوده باشند متولد شده باشند) گنجانیده شود .

در فقره ۳ ماده ۹۷ کلمه (تدویر) حذف شود .

فقره ٤ ماده ۹۷ انحلال شورای ملی (صرف یکمرتبه در دوره صلاحیت رئیس جمهور) گنجانیده شود .درین زمینه ماده ۹۰ نیزقابل اصلاح است .

فقره ۸ ماده ۹۷ تعیین‌قاضی القضات و اعضای ستره محکمه (بموافقه مجلس‌سنا)

فقره ۱۵، ماده ۹۷ــ اعلان حالت اضطرار . . .(بموافقت شورای ملی)

فقره ۱۷ ماده ۹۷ ــ اجازه نشر پول(بموافقت شورای ملی)

فقره ۱۹ ماده ۹۷ رد تصامیم شورای ملی (بارعایت احکام ماده ۹۸)

در قسمت اول ماده ۹۹ که رئیس جمهوررا‌از حالت محکومیت و عزل مبرا میسازد باید تجدید نظر شود . به عقیده من رئیس جمهور یکه توسط لویه جرگه انتخابی مردم از بین یك تعداد کاندیدان به این پست مهم و با صلاحیت تعیین وانتخاب میشود بایددر قبال مردم از طریق لویه‌جرگه مسوولیت داشته و اعمال‌وی قابل بررسی باشد. درین زمینه متن آتی پیشنهاد میگردد :

((نحوه استفاده رئیس جمهور از صلاحیت های قانونی و سایر اجراآت وی به تصمیم اکثریت اعضای لویه جرگه بررسی شده میتواند. هیات بررسی متشکل از روسای مجلسین شورای ملی ــ قاضی القضات و لوی ثارنوال بوده و نتایج بررسی‌به جلسه لویه جرگه تقدیم میگردد . لویه جرگه درحالات ضرورت می تواندباکسب دو ثلث آرای اعضای حاضر رئیس جمهور را عزل نماید. درمدتیکه در اجراآت‌رئیس جمهور تحت بررسی قرار دارد صلاحیت های قانونی رئیس جمهور به تصمیم لویه جرگه تحدید و یا قسمتی‌ازان به معاونین رئیس‌جمهورانتقال داده میشود .))

طرز محاکمه رئیس جمهور ترکیب محکمه خاص و معاونان وی به قانون محول گردد .

معاشات و مصارفات ریاست جمهوری (رئیس و معاونان) شامل بودجه‌ویابه قانون محول گردد .

در صلاحیت های رئیس جمهور درمدت حالت‌اضطرار مندرج ماده ۱۳۵ قیود و محدودیت های معقول وضع گردد .

درفصل پنجم به ارتباط شورای ملی مطالب ذیل پیشنهاد میگردد :

۱ــ تعداد وکلای مجلس نمایندگان تثبیت و یاتوسط فورمولی تنظیم گردد. طور مثال از هر ولسوالی یکنفر و ازهر مرکز ولایت‌دونفر .

۲ــ طرز انتخابات توضیح شود (مستقیم ، آزاد ،سری و عمومی) .

۳ــ سن انتخاب کننده و همچنان امکان اشتراك قوای مسلح (دفاع ، داخله وامنیت دولتی) در انتخابات عمومی روشن گردد .

٤ــ درمدت صلاحیت وکلای شورای ملی (نمایندگان وسنا) بارعایت میعاد خدمت رئیس جمهور و سایر ارگانهای انتصابی تجدید.نظر بعمل آید .

٥ــ صلاحیت انتخاب یك ثلث سناتورها توسط شوراهای نمایندگان مردم، مستقیماً بمردم ازطریق‌انتخابات آزاد و سری انتقال داده شود به ارتباط تعداد اعضای مجلس سنا به پیشنهاد ذیل بذل توجه شود . ازهر ولایت سه نفر توسط مردم ، ازهر ولایت یکنفر توسط رئیس جمهور و از سازمانهای‌علمی و اقتصادی پوهنتون هم (۱٤) نفر توسط رئیس‌جمهور انتخاب و تعیین میشوند .

٦ــ در فقره ۸ ماده (۷٥) سازمانهای اجتماعی و اقتصادی) نیز اضافه گردد.

۷ ــدر فقره ۱۰ ماده (۷٥) کلمه (تائید) حذف و عوض آن افاده (اتخاذ تصمیم در مورد) اضافه گردد .

۸ــ در ماده (۸۷) بعد از افاده (سنبله آغاز میشود) جمله (وهر مرتبه برای چهار ماه متواتر ادامه می یابد) اضافه شود .

۹ــ در پره گراف چهارم ماده (۷۹) بعد از افاده (مجلس نمایندهگان) کلمه (وسنای) اضافه شود ویاکلمه (مجلس) حذف گردد.

۱۰ ــ در پره گراف اول ودوم ماده (۸٤) کلمات (تحقیق و تفتیش) به کلمات (اختصاصی بررسی) تعدیل گردد .

۱۱ــ در آغاز ماده (۸٥) کلمه (اعضای) به‌کلمه(مجالس)تعدیل گردد .

۱۲ــ سلب اعتماد از حکومت به دو ثلث آرای مجموع اعضای جلسه مشترك شورای ملی مرتبط ساخته شود .

۱۳ــ بر علاوه رئیس جمهور ، صلاحیت دعوت‌لویه جرگه به تقاضای مشترك روسای مجلسین شورای ملی نیز داده شود .

پیشنهادات در باره فصل هفتم بارتباط شورای وزیران

۱ــ کلمه (حکومت) در سطر اول ماده ۱۰۰ حذف گردد .

۲ــ کلمات (صدر اعظم) ازین فصل حذف و عوض‌آن صرف (رئیس شورای‌وزیران) استعمال شود .

۳ــ درماده (۱۰۳) از هیئت رئیسه شورای وزیران بحیث تامین کننده رهبری اقتصاد ملی و سایر مسایل اداره دولتی نام برده شده است. این اصطلاح نامانوس و مبهم است . هر گاه مقصدازین واژه رئیس ومعاونان رئیس شورای وزیران باشدوروشن گردد در غیر آن ایجاد یك ارگان اضافی و با صلاحیت در رأس شورای وزیران موجب اصطکاك صلاحیت ها واجراآت گردیده ، تصمیم‌گیری بموقع را بتأخیرموافقه نموده و اختلافات نظر رادر سطوح عالی حکومت متبارز خواهد ساخت در کشوریکه مردم ،پارلمان ورئیس جمهور ناظر وناظم اعمال واجراآت حکومت‌میباشد‌به‌ارگان‌رهبری دیگری احتیاج نخواهد داشت .

(ص٦)

اتباع ج.د.ا دارای حق‌صحت و تامینات اجتماعی‌می باشند دولت از طریق‌توسعه همه جانبه ومتوازن سیستم خدمات طبی‌سراسری‌ملی، توسعه شفاخانه هاومراکز صحی ، پرورش دوکتوران طب و کارمندان خدمات طبی جلو گیری ازامراض همگانی ، توسعه‌خدمات صحی رایگان، تنظیم وتشویق خدمات‌طبی‌خصوصی، بهبود تامینات مادی برای‌کهن سالان ، معلولین جنگ و کار و بازماندگان‌شهداء،تدابیر لازم اتخاذ مینماید.

ازماده ٥٦ طرح

دیدگاه

عبدالقیوم حمید رئیس محاکم عدلی هلمند :

در ماده ۲ پس از کلمه (دین)اکثریت مردم‌افزوده‌شود و نیز در ماده ٦ قبل از کلمه مجاز (مطابق احکام قوانین) افزوده شود . بعد از ماده ۸ یك ماده افزوده شود که(علم مبارك عبارت از بیرق‌افغانستان مبنا شد که مزین‌به (کلمه توحید) ، است) .

از ماده ۱۹ ملکیت اوقاف حذف گردد ، زیرا وقف قانوناً ملکیت دولتی وعامه شمرده میشود .

ــدر پاراگراف ۲ ماده۳۳ «سایر مسایل مربوط»مبهم است حذف گردد .

ــطرز انتخاب نمایندهگان کوچیها باید ذکر شود .

ــدر ماده ۸٦ قبل از رئیس حکومت معاونان رئیس جمهور افزوده شود .

ــدر ماده ۹٦ بعد از حلف آتی کلمه علناً اضافه شود .

ــدر فصل هفتم حلف بر اعضای کابینه (شورای وزیران) پیش‌بینی نشده‌است

ــدر فصل هشتم در اخیر ماده ۱۰۷ ایزاد گردد که ارگانهای محلی محاکم‌و ثارنوالی ها را در کارشان یاری میدهند .

ــاگر فصل ۹ پس از فصل یك بیاید بهتر است .

در ماده ۱۲٤ افزوده شود: فیصله های محاکم توسط حکومت (قوه اجرائیه) عملی میگردد و نیز ستره محکمه ویا دیوان خاصی بخاطر حمایت از قانون اساسی و جلو گیری از تخطی قوت های دولتی از احکام قانون‌اساسی باید تشکیل گردد .

محمد اکرم خبرنگار ح.ا.ث در هلمند

نوید دهنده نظم ونسق جدید

(بقیه ص۳)

تائید و تصدیق مینمایم، اینك ذیلا نظرات و پیشنهادهای خود را پیرامون این وثیقه ملی ابراز میدارم .

ــ۱ــ

به فصل بندی طرح‌قانون اساسی ذیلا توجه شود .

فصل اول ــ اساسات نظام سیاسی دولت .

فصل دوم ــ رئیس جمهور

فصل سوم ــ حقوق و وظایف مردم‌یاتابعیت،حقوق، آزادی های اساسی‌و مکلفیت های اتباع .

فصل چهارم ــ شورای ملی .

فصل پنجم ــ لویه‌جرگه

فصل ششم ــ حکومت‌یا شورای وزیران .

فصل هفتم ــ قضا

فصل هشتم ــ ثارنوالی

فصل نهم ــ اداره یاارگان های محلی قدرت و اداره دولتی .

فصل دهم ــ اساسات نظام‌اجتماعی ، اقتصادی دولت .

فصل یازدهم ــ سیاست خارجی .

فصل دوازدهم ــ احکام نهایی .

ــ۲ــ

ماده اول ــ جمهوری دموکراتیك افغانستان به جمهوری افغانستان ‌یادولت جمهوری افغانستان مسما گردد . محترم نجیب در بیانیه مورخ شش سرطان‌در دومین اجلاس کمیسیون عالی مصالحه ملی ج.د.ا ،در این مورد چنین گفت : « نام دولت محصول شتابزدگی است . که بخشی‌از مردم را دور ‌میسازد . ما و شما میدانیم که مفهوم (جمهوری) تا حدود زیاد اصل (دموکراتیك) رانیز در خود نهفته دارد . »

ــ۳ــ

ماده دوم‌طرح قانون‌اساسی جدید با حذف ماده چهل‌چنین تکمیل گردد :

دین مردم افغانستان‌دین مقدس اسلام است . شعایر دینی از طرف دولت مطابق به احکام مذهب حنفی اجرا میگردد . در جمهوری افغانستان آزادی اجرای‌مراسم دینی ومذهبی برای تمام‌مردم مسلمان افغانستان تضمین میگردد .

پیروان سایر ادیان در اجرای مراسم دینی درصورتیکه نظم و آسایش عامه را اخلال نکنند آزادی کامل دارند .

از دین به منظور تبلیغات ضد ملی و ضد مردمی، ایجاد دشمنی وارتکاب سایراعمال خلاف منافع مردم افغانستان استفاده شده نمیتواند .

بعد از ماده دوم این ماده گنجانیده شود ، از جمله زبان های افغانستان زبان پشتو و دری زبان های رسمی‌میباشد.

ــ٤ــ

ماده چهارم ــدر ماده چهارم در چنین جمله: «ح.د.خ.ا ، سازمانده‌وخامی تعمیل مشی مصالحه ملی در افغانستان میباشد » . بعد‌از تامین مصالحه ملی اضافی خواهد بود ، حذف گردد .

ــ٥ــ

ماده پنجم ، بعداز تشکیل احزاب سیاسی که جبهه احزاب سیاسی را تشکیل میدهد، موجودیت جبهه ملی ج.د.ا ، احساس نمیگردد و سازمانی خواهد بود که بر اقتصاد و بودجه دولت سنگینی خواهد کرد .

ــ٦ــ

ماده هفتم ، در نشان دولتی رنگ سبز زاید است. رنگ سبز در بیرق‌گنجانیده شده است . در نشان دولتی خوشه گندم، محراب و منبر و آفتاب در حال طلوع کافی بوده منطقی نخواهد بود عناصر زیادی در نشان دولتی تراکم نماید .

ــ۷ــ

ماده بیست ، در ماده بیست در ردیف ملکیت های دولتی از مطبعه ذکری بعمل نیامده است، احزاب سیاسی باید مطبعه یا چاپخانه رادر اختیار خود داشته باشند اگر مطابع در اختیار دولت باشد برای احزاب سیاسی ومطبوعات آزاد مشکلات وموانع خلق میگردد که این عمل به دموکراسی صدمه میزند .

(ص٥)

انقلاب تسجیل شود

محمد آصف متعلم صنف‌دوازده لیسه عمر شهید :

طرح قانون اساسی‌جمهوری دموکراتیك افغانستان که در معرض نظرخواهی مردم گذاشته شد،از نظر من کاریست خوب وبجاچون همه مردم میتوانند به صورت آزاد و در فضای کاملا دموکراتیك در مورد طرح قانون اساسی نظر بدهند و با ارایه نظرات شان در تکمیل ساختن آن سهم بگیرند . من نیز مانند سایر هموطنان طرح قانون‌اساسی رادقیقاً مطالعه نموده وپیشنهادات چند در مورد تکمیل شدن آن دارم .

ــهمان طوریکه در طرح‌قانون اساسی تذکر به‌عمل آمده است که در نتیجه نظرخواهی عامه جمهوری دموکراتیك افغانستان به جمهوری افغانستان مسمی گردد . نظر من اینست که‌این نام نباید تغییر نماید.چون کلمه دموکراتیك یعنی‌حکومت تمام مردم واین نام نه‌تنها برای همه مردم ما است.بلکه‌همه این کلمه را دوست داشته و مورد پسند آنها می باشد که باید در قانون اساسی آینده کشور نام‌جمهوری‌دموکراتیك افغانستان به جمهوری افغانستان مبدل‌نگردد .

ــدر ماده هفده طرح‌قانون اساسی آمده است‌که دولت به منظور اعمارمسکونی،دولتی و کوپراتیفی امور ساختمانی را توسعه داده و در امر ساختمان منازل‌شخصی مساعدت می کند . پیشنهادمن اینست که باید به این ماده جنبه تطبیقی بیشتر داده ،شود .

ــاز قدرت ح.د.خ.ا ، در طرح قانون اساسی ج.د.ا، چیزی وجود ندارد . طوریکه به همگان معلوم است انقلاب ثور به پشتیبانی اکثریت‌زحمتکشان کشور ما به پیروزی رسید . ولی ازانقلاب ثور ، ارزش ها و دست آورد های آن در طرح قانون اساسی ج.د.ا ، چیزی‌گفته نشده پیشنهاد من درین‌زمینه اینست تا در طرح قانون اساسی این موضوع‌صراحت داده شود .

ــستاره که نشان دهنده اقبال وسر بلندی مردم‌است باید در نشان ملی ودولتی‌باشد.

مصاحبه از نجلا

مردم ابراز نظر میکنند

نوید دهندهٔ نظم و نسق جدید

(بقیه ص ٤)

ـ۸ـ

ماده بیست و چار، در این ماده برای کوچی ها مطلبی در مورد اسکان کوچی ها ذکر نگردیده است.

ماده شصت و شش: در ماده شصت و شش لویه جرگه که متشکل است از اعضای شورای وزیران والیان، شاروال کابل، اعضای شورای وزیران، اعضای ستره محکمه، لوی خارنوالی ومعاونان و اعضای هیات جبهه ملی، شخصیت های برجسته سیاسی، علمی، اجتماعی و روحانی، در این ماده بدون مجلس نمایندگان ودو ثلث مجلس سنا متباقی همه اعضای لویه جرگه انتصابی خوانده میشوند ـ طرح این لویه جرگه مانند لویه وجرگه زمان سردار محمد داود بوده که در آن زمان طرف انتقاد شدید ماو شما قرارگرفته بود. در سابق اعضای لویه جرگه مرکب از شورای ملی وروسای جرگه های ولایات بود که این ترکیب لویه‌جرگه دموکراتیکتر وبه لویه جرگه عنعنوی کشور تاریخی ما نزدیکتر بود. لویه جرگه باید از انتصابی بودن به شکل انتخابی بودن آن در آورده شود، تمام ماهیت افغانی بودن و تاریخی بودن خود را از دست نه داده و مظهر واقعی اراده مردم گردد. لویه جرگه موجوده که در طرح قانون اساسی شکل بندی گردیده مجلسی است که مخلوق رئیس‌جمهور میباشد.

ـ۹ـ

در فصل پنجم (شورای ملی ج.د.ا) وظایف وصلاحیت های مجلس سنا و نمایندگان جداگانه مشخص نگردیده و وظایف هر دو مجلس باید جداگانه واضح گردد. از جانب دیگر از مدت کار مجلس در طول یکسال ذکر به عمل نیامده است.

همچنان در مورد اوصاف نمایندگان ذکری نیست. در قوانین اساسی سابق در موردانتخاب شوندگان اوصاف ذیل درج گردیده بود:

۱ـانتخاب شونده اقلاً ده سال قبل از تاریخ تعیین یا انتخاب تابعیت دولت افغانستان را داشته باشد.

۲ـ خواندن و نوشتن را بداند.

۳ـاعضای ولسی جرگه سن بیست‌و پنج و اعضای مشرانو جرگه سن سی‌سال را تکمیل کرده باشد.

٤ـهیچکس نمیتواند در یك وقت عضو هردو جرگه باشد.

در ماده هفتاد دو وهفتاد وسه این فصل اعضای مجلس نمایندگان وبرخی از اعضای مجلس سنا برای شش سال انتخاب میشوند. این زمان طولانی بوده‌چهار سال کافی میباشد.

ـ۱ـ

ماده نودو چار: در ماده نودو چار طرح گردیده که رئیس جمهور به اکثریت‌آراء اعضای لویه جرگه برای مدت هفت سال انتخاب می شود. مدت هفت سال‌صرف برای یك دور درست است اما برای دو دوره‌زمانی طولانی بوده اگر رئیس جمهور شخص با کفایت و شایسته امور دولتی باشد خوب، در غیر آن دشواری هاومشکلات زیادی رابار خواهد آورد. به‌نظر من برای یك دور چهار سال کفایت میکند.

ـ۱۱ـ

ماده نودو هفت: برای رئیس جمهور صلاحیت های زیادی داده شده است. صلاحیت رئیس عین صلاحیتی است که در قانون‌اساسی سال ۱۳٤۳ برای شاه وقت ودر قانون اساسی سال ۱۳۵٦ برای سردار محمد داود داده شده بود تنها چیزی که‌به نظر نمیرسد اینست که اسم رئیس جمهور گفته نشده است.

ـ۱۲ـ

در ماده شصت‌و شش اسمی از والیان، شاروال کابل، همچنان در ماده یکصدو شش از والی ها، لوی ولسوالی ها ولسوالی ها، علاقه داری هاوشاروال ها برده شده است. همچنان در بیانیه تلویزیونی محترم نجیب که به مناسبت دومین دور آتش بس در کشور ایراد گردید از معاون صدراعظم صدرات نامی برده شده چی خوب خواهد بود که به جای نام گزاری های تقلید شده مانندجرگه (شورای) نمایندگان مردم شهر کابل‌وامثال آن دو بار شاروال، والی، والسوال که این نام گذاری خود افغانی ها است مورد استعمال قرار گیرد اگر هدف از کمیته اجرائیه جرگه (شورای) نمایندگان، مردم شهر کابل این باشدکه شاروالی ها شکل انتخابی بودن را به خود گرفته است باید گفت درسابق‌رئیس های بلدیه یا شاروال ها و مدیران ناحیه ها و کیل‌های شاروالی ها همه انتخابی بودند همچنان باید گفت: وزیر، صدراعظم وزیر اعظم یاد میشوند صدراعظم اسمی است که ازیك قرن به این طرف در کشور ما استعمال شده وواقعا که این اسم سنگین تر و باوزن تر می باشد. این هم از خواسته های مردم است و در مورد نام گذاری های جدید به موسسات دولتی انتقادات زیادی‌موجود است که البته در موقع مساعداز آن یادآوری به عمل خواهدآمد.

***انتخاب‌شونده حداقل ده‌سال سابقه تابعیت کشور را داشته باشد**

*** لویه‌جرگه باید به‌شکل انتخابی درآورده‌شود**

شکل رای گیری مشخص گردد

به روزنامه وزین حقیقت انقلاب ثور!

چون قانون اساسی مورد بحث و در حالت طرح است و از طرفی تدوین این قانون را بطه ناگسستنی و لابدی با مشی مصالحه ملی دارد و اساسات این مشی انسانی را ارکان دین مقدس اسلام سمت میدهد، به عقیده من ماده اول اگر چنین تعدیل شود:

ماده اول: افغانستان کشور یست که دین رسمی اکثریت قاطع مردم آن دین مقدس اسلام است، جمهوری دموکراتیک افغانستان، دولت مستقل، واحد، غیر قابل تجزیه بوده بر تمام قلمرو خود دارای حاکمیت میباشد.

ماده دوم: جمهوری دموکراتیک افغانستان‌کشور غیر منسلك در سیاست خارجی بوده در پیمان های نظامی شامل نمیشود و تاسیس پایگاه های نظامی خارجی را در قلمرو خود اجازه نمی دهد.

در ماده سوم بهتر خواهد بود که در قسمت انتخابات اعضای شورای ملی ووکلای شورای محلی این جمله افزوده شود:

بعد از کلمه «مطابق» به رای گیری آزاد، مستقیم، سری و عمومی مساوی، انتخاب میشوند ... تا اخیر.

البته در اینجا ماده سی‌و پنج اصول اساسی ج.د.ا، (قانون اساسی موقت) هم مراعات میگردد.

در ماده (چار) با جمله اخیر روحیه اصلی قانون احزاب که در ماده (چار)این طرح هم تایید گردیده، عبارت از مساوات و آزادی احزاب با شرایط مندرج در قانون مذکور میباشد مغایرت دارد.

چون ح.د.خ.ا، از قدرت و پرستیژ کامل بر خوردار است سازماندهی و حمایت خود را از مشی مصالحه ملی در مرامنامه، اساسنامه و برنامه عمل‌خود تسجیل نموده واین حق رابه خود از راه عمل حاصل نماید و در ثبوت حق ابتکار مشی مصالحه ملی متکی به خود باشد.

ماده پنجم ـ جبهه ملی ج.د.ا، به مثابه وسیع‌ترین سازمان اجتماعی، سیاسی، احزاب سیاسی، سازمان های اجتماعی و اعضای منفرد شامل صفوف خود را به خاطر تامین شرکت فعال آنها بر اساس برنامه(عمل) مشترك در عرصه های‌سیاسی، دولتی و اجتماعی‌متحد میسازد. در اینجا عقیده من اینست که این ماده چنین ادامه داده شود.

این جبهه متکی به ارگان های خود مندرج اساسنامه خویش و متکی به اینکه امور مصالحه ملی را تنظیم، انتخاب نمایندگان شوراهای‌قدرت وادارهٔ محل را عهده دار می باشد در موارد ذیل میتواند از لویه جرگه موقت و شورای ملی موقت تمثیل نماید و صلاحیت داشته باشد:

۱ـتعیین وقت و محل تدویر لویه جرگه وشورای ملی.

۲ـتنظیم انتخابات مطابق به قانون مخصوص آن.

۳ـسر پرستی از حکومت بعد از رای عدم اعتماد.

٤ـپیشنهاد نامزد و یا نامزد های ریاست جمهوری به لویه جرگه.

۵ـگرفتن صلاحیت مندرج مادهٔ یکصدو سی و پنج این طرح یعنی صلاحیت قسمی‌و یاکلی شورای ملی و درعوض (تفویض آن به شورای وزیران).

ماده هشتم ـ به عقیده من چون در حال صعودنردبان پیشرفت میباشیم بهتر خواهد بود ترتیب رنگ های بیرق از پایان به بالا سیاه سرخ و سبز قبول شود و موقعیت نشان در ربع قسمت بالایی دروسطرنگهای سبزو سرخ‌تعیین گردد.

ماده دهم ـ سرود ملی جمهوری دموکراتیک افغانستان، به پیشنهاد انجمن های شعرا و نویسندگان ج.د.ا، از طرف شورای ملی تصویب میگردد، تعدیل بجا خواهد بود.

* در ماده دوازده هم چون واژه ملیت ها به اقوام و قبایل هم اطلاق میشود تفکیک آن‌گمان مکنم که لزوم نه خواهد داشت.

در ماده سیزده هم ـ چون زبان رابطه اجتماعات و وسیله‌افهام وتفهیم است‌اگر در اخیر این ماده علاوه شود که: دولت متوجه بوده وسعی میورزد تا از گوناگونی اصطلاحات و کلمات چند مضمونی درزبان های دری و پشتو جلوگیری شود تا حتی الوسع از تعبیرات مغایر اجتناب به عمل آید.

در ماده چهارده تساوی حقوق مرد وزن در همه عرصه های حقوقی تسجیل شده، فکر میکنم باید طریق بیرون رفت از مغایرت با ماده (بیست و نه)پراگراف دوم جستجو گردد.

ماده بیست ـ در قسمت جنگلات قابل دقت است: زیرا در بسیاری از ولایات کشور، جنگلات و علفچر ها وحتی بعضی منابع دیگر نظر به ساحه زیست‌اهالی تحت ملکیت های‌فردی‌گروهی قرار دارد، باید در این باره استثنایی را قایل شد.

در ماده بیست‌و چار ـ فکر میکنم اگر در اخیر ماده علاوه شود: دولت میکوشد حتی الامکان وسایل اسکان کوچیان را فراهم نماید، بهتر خواهد بود.

درماده پنجاه‌و هفت ـ عادلانه خواهد بود اگر درباره اعاده حقوق سلب شده بی مجوز قانونی و بدون حکم محاکم اتباع مخصوصاً در عرصه تامینات زندگی اجتماعی شان بدولت مکلفیت داده شود.

ماده هفتادو هشت ـ در این ماده یعنی در باره احضار اجلاس فوق العاده شورای ملی اگر به خواست جبههٔ ملی ج.د.ا، نیز رعایت الزام گردد به جا خواهد بود.

ماده هشتادو شش ـ جملهٔ اخیر قابل غور است (ادامه حکومتی که سلب اعتماد شده باشد بهتر است و تحت سرپرستی جبهه ملی ج.د.ا، قرار داده شود).

ماده نود ـ رئیس جمهور میتواند انحلال شورای ملی را اعلان نماید مگر این اعلان باید بعد از ارایه علت و یا علل در مجلس شورای ملی علناً و یاسراً توضیح گردد.

عدم انتخابات مجدد در ظرف و یا خلال سی روز، رئیس جمهور را از عواقب مسوولیت تعویق بدون موجه مبری نمیسازد و باید لویه جرگه دایر شود.

اما راجع به فصل ششم ـ صلاحیت ها و اختیاراتی که به رئیس جمهور در این‌فصل اعطا شده قابل درك است. اما راه عدول از قوانین‌و عواقب استفاده نادرست‌از این صلاحیت ها روشن نیست فکر میکنم اگر:

اولاً یك فصل دیگر و یا در همین فصل قسمت دیگری در مورد مسوولیت های رئیس جمهور اضافه گردد، حتمی خواهد بود.

ثانیاً یك محکمه اختصاصی برای تثبیت عواقب این مسوولیت ها درچوکات یك کمیسیون مشترك خارنوالی، ستره محکمه و شورای ملی تامین گردد.

در فصل پنجم ـ بهتر است به ماده نود و سه این پراگراف ایزاد گردد.

موکلین وانتخاب‌کنندگان حق دارند از وکیل‌ونماینده خود سلب اعتماد نمایند.

در صورت های ذیل:

۱ـعدم راپوردهی‌مطابق قانون تنظیم شده و طرز‌العمل آن.

۲ـعدم دفاع از حقوق موکلین در برابر ارگان های اجرائیه و غیره.

در حالیکه از دور شورای ملی نصف آن سپری نشده باشد، حق تجدید انتخاب عوض و کیل سلب اعتماد شده تامین میگردد.

این ماده میتواند در فصل دوازده هم که دربرگیرنده عموم نمایندگان اعم از شورای ملی وشوراهای قدرت دولتی باشد به‌صفت یك حکم از احکام نهایی در آید.

فصل دوازده ـ فقره (چار) ماده یکصدو سی و پنج باید در باره تعلیق وتجدید اعتبار بر خی‌از مواد فصل‌سوم قانون‌اساسی،مواد وموارد مشخص گردد زیرا مواد مندرج قانون در این فصل اکثراً تعلیق پذیرنبوده وتجدید را گنجایش‌ندارند.

این بود رای من، نظر و پیشنهادم که تقدیم گردیده

با احترام

عبدالله بشیر (شوید)
از کارته چار کابل

دولت حق مالکیت دهقانان و سایر زمینداران را بر زمین مطابق قانون تضمین مینماید.

دولت جهت اجرای تحولات دموکراتیک در زراعت با رعایت منافع دهقانان زحمتکش و سایر زمینداران با اشتراك داوطلبانه و فعال آنها تدابیر لازم اتخاذ میکند دولت ایجاد فارم های بزرگ زراعتی و میکانیزه دولتی، مختلط و خصوصی راتشویق و در امر آبادی زمین های بکر و بایر مساعدت‌مینماید

از ماده ۲۳ طرح

مساوات حقوق زن و مرد موجه است

به اداره محترم روزنامه وزین حقیقت انقلاب ثورارگان کمیته مرکزی ح.د.خ.ا!

طرح قانون اساسی در حقیقت و ثیقه معتبری است که با در نظر داشت، شرایط عینی و ذهنی جامعه ماترتیب و تدوین گردیده و یکبار دیگر مارا به این حقیقت ملتفت میسازد که حاکمیت مردمی ماجز رفاه، سعادت و اعتلای توده ها هدف و منظوری ندارد.

هر گاه اوراق تاریخ کشور خویش را بدقت ورق بزنیم خواهیم دید برای نخستین بار مردم مادرارتباط به طرح قانون اساسی شان که با سرنوشت آنان گره خورده نظر میدهند.

طرح قانون اساسی کشور ما مطابقت تمام و تام با مواد اعلامیه حقوق بشر دارد مثلا احترام به حقوق‌والای انسان، حق زندگی، حق داشتن کار، آزادی و کرامت انسانی، آزادی بیان ومطبوعات، اجرای مراسم منهبی، دفاع از خودو غیره. امروز این نظریه که باید «قانون راکسانی بسازند که با لای ایشان تطبیق میگردد» در عمل پیاده گردیده و بگلی صدق میکند.

من به نوبه خویش همه فصول و مواد این طرح را بدقت زیاد مورد مطالعه قرار داده و از صحت ودرستی آن کاملاً اطمینان حاصل نمودم، بناء در ارتباط به تعدیل کدام یك از مواد آن نظر ویژه ای ندارم ولی با آنهم قابل تذکار میدانم که بگویم:

۱ـلازم نیست که اصطلاح «دموکراتیك» از نام کشور ما حذف گردد.

هیچگونه دلیلی مبنی بر اینکه این اصطلاح درضدیت با آزادی، حاکمیت و یادر ضدیت با آیین مقدس اسلام که دین رسمی و بر حق مردم افغانستان است، باشد، در دست نیست. پس چرا این اصطلاح در نام رسمی دولت ما در پهلوی نام افغانستان انقلابی وجود نداشته‌باشد؟

۲ـدر ماده چهارده طرح قانون اساسی چنین تذکار به عمل آمده زن ومرددرتمام عرصه های سیاسی اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی‌ازحقوق مساوی بر خوردار است.

قسمیکه بر همه گان‌معلوم وهویدا است سالها این نظریه وجود داشت که زن نظر به مرد از نظر جسمی ضعیف است و لی امروز کاملا آشکار است که این نظر از ریشه غلط بوده است زنان در جامعه امروزی‌ما نصف پیکر اجتماع راتشکیل داده و در سخت ترین‌شرایط کار طاقت فرسای تولیدی واجتماعی دوش بدوش‌مردان به کار های سازنده می پردازند واعاشه و اباته فامیل خویش را تامین می نمایند و گذشته از آن تمام امور خانوادگی خویش را به طور حستگی ناپذیر انجام می دهند. بناء شریعت اسلام هرگز حقوق وی را نصف نخواهد کرد بلکه وی راموردتحسین، ستایش و حتی مورد پرستش قرار میدهد.

آیا این آیین مقدس اسلام نبود که مردم را از زنده بگور نمودن دختران شان در زمان اعراب جاهلیت منع نمود و آنرا خلاف کرامت انسانی و حقوق‌اسلام دانست و برای زن و مرد در تمام عرصه های سیاسی، اجتماعی و اقتصادی حقوق مساوی قایل گردیدو آموختن علم رابرای هردو فرض گردانید؟

۳ـاز نقطه نظر من میعاد تعیین شده و پیشنهادی‌در طرح قانون اساسی درمورد انتخاب رئیس جمهور برای هفت سال مدت طولانی‌است چون پلان پنجساله رشد اجتماعی و اقتصادی کشور ما‌برای مدت پنج سال تدوین میگردد بناء میعاد کار رئیس جمهور نیز باید باختم پلان پنج ساله پایان‌پپذیرد تا از کار و پیشبرد تطبیق پلان خوبتر نتیجه گیری شده بتواند و هم به ندرت مشاهده شده که در کشوری از جهان میعاد کار رئیس جمهور به مدت هفت سال بوده باشد.

٤ـقید نمودن دو دوره جهت انتخاب یك رئیس جمهور در طرح قانون اساسی دارای هیچگونه اصول حقوقی نمی باشد زیرا کسی که از دل و جان تمام نیرو، انرژی، عقل وخرد خویش راوقف خدمتگذاری به هموطنانش نماید وشب و روز در جهت بهبود سطح زندگی مردم بکوشد و پلان های اجتماعی واقتصادی را بیشتر از میعاد تعیین شده به انجام برسانه پس چرا یك یا دو مراتبه بلکه در صورت محبوبیتش بایست حق انتخاب چند ین مراتبه را داشته باشد.

۵ـآنچه که به نظر من در این طرح کمبود احساس میشود عبارت از این است که کدام فصل و یا ماده ای در خصوص نقض کنندگان کسانیکه از اجرای احکام مواد این قانون تخطی میورزند چه نوع مجازات قانونی بر علیه آنها صورت گیرد به چشم نمیخورد.

بناء پیشنهاد میگردد تا فصل سیزدهم نیزدر اخیر آن تحت عنوان (مجازات متخلفین از مواد قانون)علاوه گردد و ضمانت های تطبیقی و مجازات متخلفین مختلف از قانون اساسی درآن پیشبینی گردد تا باشد که قانون واقعاً به افراد حکومت نمایند و نه افراد بر قانون

بااحترام

عبدالشکور (خروش)
عضو مدیریت اطلاعات‌ونشرات وزارت امور خارجه ج.د.ا.

مردم ابراز نظر میکنند

طرح قانون اساسی ج.د.ا

در چند سطر

*محترم حاجی عبدالرحمن یکتن از باشنده گان قریه صرقد شهر ایبک:

من طرح قانون اساسی را خواندم، باید بگویم که در گذشته ها نیز قانون اساسی وجود داشت ولی به مثل طرح قانون اساسی ج.د.ا، مردمی واسلامی نبود، در طرح قانون اساسی ج.د.ا، دین افغانستان دین مقدس اسلام گفته شده است که این هیچ دلیل رابرای تبلیغات زهرآگین دشمنان افغانستان که میگفتند (در افغانستان اسلام در خطر است) باقی نمی ماند.

تورپیکی مربی کلوپ شورای زنان ولایت سمنگان:

در طرح قانون اساسی ج.د.ا، باید نام ج.د.ا تغییر نکند، انقلاب ما در مرحله ملی ودموکراتیک قرار دارد.

محترم سید جلال یک تن از باشنده‌گان قریه قوش‌آسیاب:

افغانستان کشور آزاده و مستقل است باید دموکراتیک از نام افغانستان حذف نگردد.

*

هر تبعهٔ ج.د.ا مکلف است قانون اساسی و قوانین دولت ج.د.ا را رعایت کند. بی‌خبری از احکام قانون عذر پنداشته نمیشود.

از ماده ٦١ طرح

*

درجمهوری دموکراتیک افغانستان خانواده رکن اساسی جامعه را تشکیل میدهد دولت به منظور تأمین صحت طفل و مادر و تربیه اطفال تدابیر لازم اتخاذ مینماید.

از ماده ١٥ طرح

*

شاه محمود بشریار مسوول شعبه تشکیلات شورای ولایتی پروان جبهه‌ملی ج.د.ا.

ـ تشکیل جمهوریت های متحده دموکراتیک وتفکیک مناطق ملی وجغرافیایی به اساس اتحاد داوطلبانه با حقوق مساوی در طرح قانون اساسی در صورت امکان پشبینی گردد.

ـ میعاد شورای ملی بایداز ٦ سال به ٣ سال کاهش یابد.

ـ اردوی ج.د.ا، که چه‌نیپ اردو است و درین مقطع زمانی چه وظایفی را بعهده دارد لازم است تا طی یک فصل جداگانه روشن گردد.

مصاحبه کننده: حکیمی

در بارهٔ صلاحیت شورای ملی

به اداره محترم حقیقت انقلاب‌ثور!

در فصل اول طرح قانون اساسی ماده سه آن تحریر گردیده‌که قدرت دولتی در جمهوری دموکراتیک افغانستان به مردم تعلق دارد، مردم قدرت دولتی را توسط وکلای خود که در شورای ملی وشوراهای محلی مطابق به احکام قانون انتخاب می شوند تعمیل میکنند، اعضای شورای ملی و وکلای شوراهای محلی نزد انتخاب‌کنندگان خود مسوول و مکلف به ارائه گزارش میباشند.

طرح فوق به مثابه عالی ترین شکل دموکراسی بوده که متضمن عدالت، رفاه، آزادی و تامین حقوق افراد جامعه بوده که هر کدام سهم خویش را در زمینه ایجاد دولت از طریق نماینده های خویش ایفا مینمایندولی انحلال شورای ملی، تعیین تاریخ انتخابات مجدد شورای ملی، و تصامیم شورای ملی از جانب رئیس جمهورکه در بند چار و نزده ماده نودو هفت فصل ششم و همچنان ماده نودو هشت آن‌که (رئیس جمهور میتواند در صورت عدم موافقت، تصمیم شورای ملی را رد نماید) قدرت مردم در وجود نمایندگان منتخب شان و شورای ملی مجسم است و فیصله شورای ملی بایدناشی از اراده و خواست مردم باشد که از طریق وکلای شان انعکاس می یابد لذا رد تصامیم و فیصله های شورای ملی که از جانب یک کلکتیف به عمل می آید، توسطرئیس جمهور در ماده های فوق طرح قانون اساسی‌مشروط به حالات‌مغایرت تصامیم و فیصله های شورای ملی، با قانون اساسی گردد و همچنان رئیس جمهور در برابرمرجعی که آنرا انتخاب نموده‌مسوولیت دارد تا از اجراآت‌خود گزارش ارائه بدارد و در صورت خلاف رفتاری از قوانین محاکمه گردد.

تعیین رئیس جمهور بدون تعلقات مذهب، جنس، نژاد، قوم، لسان‌و محیط مشروط بر اینکه پدر ومادرآن تبعه‌کشور خودآن بوده نه،زن خارجی‌نداشته باشدوازداشتن تحصیلات عالی بر خوردار باشد صورت پذیرد. هرگاه محبوبیت، شایستگی و اعتماد اکثریت‌راکسب نماید، میتواند چندین مرتبه خود را کاندید نماید و یک دوره ریاست جمهوری مدت شش سال مطابق دوره شورای ملی تعیین گردد، چه‌شورای ملی ایجادگر شورای وزیران‌و حکومت است و حکومت باید فرصت طرح و تطبیق پلان انکشاف اقتصادی، اجتماعی کشور را داشته باشد لذا همین کافی خواهد بود و همزمان باگشایش دوره جدید شورای ملی،لویه جرگه باید رئیس جمهور جدید را انتخاب نمود.

انجنیر محمد اسمعیل جمشیدی

مربی شعبه صنایع و مواصلات کمیته مرکزی ح.د.خ.ا.

درطرح قانون اساسی ج.د.ا پیشبینی گردیده است کـه‌دولت زمینه مساعد آموزش را برای همه اتباع کشورفراهم می نماید.
مواظبت از نسل جوان وفراهم سازی زمینه آموزش‌حرفه ها برای آنان نیز از مواردی است که دولت به‌آن توجه دایمی دارد.
عکاسی امین

نقش رهبری کننده سیاسی جبهه ملی (احزاب) تسجیل گردد

هاشم پیکار مشاور وزارت اقوام و قبایل:

به عقیده من دو وظیفه مهم به دوش قانون اساسی فعلی قرار دارد: یکی ایجاد فضای همکاری صلح آمیز بین احزاب سیاسی، ملیت های مختلف ساکن افغانستان، اقشار و طبقات مختلف مردم به منظور قطع جنگ وخونریزی ودیگر آن گشایش راه رشد دموکراتیک ومترقی برای کشور میباشد.

با نگرش گذرا به طرح موجود قانون اساسی در می یابیم که طرح فعلی از یک طرف در مورد واگذاری حقوق سیاسی به ملیت های مختلف واحزاب سیاسی دیگرشجاع وصادق نیست و در آن با عبارتهای مبهم و کثیرالمعنی محدودیت هایی در برابر حل مسأله ملی و حقوق‌و آزادی احزاب قرار داده‌شده است واز طرف دیگر بر ضد ملیونها انسان، که خون خود را در راه دموکراسی ریخته‌اند، چنان نظام سلطنتی مستبد را زیر نام جمهوری وعده میدهد که برای هیچ تبعه این کشوربعد ازین همه قربانی قابل پذیرش نمی باشد. درین تحلیل نخست می پردازیم به آن نکته هایی‌که طرح قانون اساسی را در اجرای وظیفه مهار کردن جنگ و تامین فضای همکاری ناکام میسازد.

۱ـ در ماده چهارم تشکیل احزاب سیاسی در ج.د.ا. مجاز شناخته شده است. ولی تا وقتیکه مسأله مساوات حقوقی احزاب در سیستم چند حزبی در قانون اساسی تسجیل نیابد، نمیتواند باعث جلب اعتماددیگر احزاب سیاسی گردد.

۲ـ آنچه در ماده پنجم در باره جبهه ملی گفته شده است، مطابق به واقعیت نمی باشد. چنانکه معلوم است از اجرای هدایت در مورد ثبت نام در شورا های محل زیست جبهه اشتراک اعضای سازمان های اجتماعی عضو آن سر باز زدند و ثبت نام نکردند. درین وضع جبهه چگونه میتواند احزاب سیاسی را متحد گرداند.

معتقدیم که اگر جبهه ملی‌به معنی واقعی کلمه بتواند در روند قضایای سیاسی به سود تحکیم صلح و ترقی اجتماعی نقش موثر داشته باشد، باید از اشتراک عمل احزاب تشکیل گردد، باید جبهه را از شکل فورمولیته وفرمایشی آن بیرون کردو نقش رهبری کننده سیاسی جبهه ملی در جامعه و دولت در قانون اساسی تسجیل گردد.

۳ـ در فصل دوم ماده دوازده ذکر یافته است که افغانستان کشور کثیرالملیت است و برای راضی ساختن ملیت های مختلف کشور با ذکر عبارت« دولت زمینه ایجاد واحد های‌اداری رابر مبنای خصوصیات ملی به تدریج مهیا میسازد.» اکتفا شده است. این«تدریج» میتواند ده ها سال رادربر گیرد اگر در این امر هر قدر صریح وامید بخش و قاطع مطابق علمی ترین اصول ،حل مسأله ملی صحبت شود، زمینه همکاری ملیت های مختلف را بیشتر مساعد میگرداند. چرا در قانون اساسی یك کشور کثیرالملیت مطابق «حق ملل در تعیین سرنوشت خویش» سخن‌از تشکیل جمهوریت های‌متحده در میان نباشد. این یگانه، راه عملی حل مساله ملی در افغانستان است. لذا هرگونه مبهم سازی‌و تعلل در طرح مساله، عدم اعتماد موجود را تشدید مینماید.

۴ـ در فصل چهارم ماده شصت‌و پنج گفته میشود که لویه جرگه مطابق به سنن ملی و تاریخی عالیترین مظهر اراده مردم افغانستان می باشد. و بعد در ماده شصت‌و شش گفته میشود که لویه جرگه متشکل است از:

ـ اعضای شورای ملی،
ـ والیان و شاروال کابل،
ـ اعضای شورای وزیران.
ـ اعضای ستره محکمه،
ـ لوی څارنوال و معاونان او،
ـ اعضای هیات اجرائیه جبهه ملی،
شخصیت های برجسته سیاسی، علمی، اجتماعی و روحانی که به اساس‌پیشنهاد دارالانشای جبهه ملی توسط رئیس جمهور تعیین می شوند.

درین ترکیب طوری که مشاهده میشود، به جز اعضای مجلس نماینده گان دوثلث سنا، دیگر همه نماینده گان دولت اند که‌با چند برابر نیرو در برابر نماینده گان مردم قرار دارند، این چنین لویه جرگه خلاف سنن ملی و تاریخی مردم است و یقیناً عالی ترین مظهر اراده مردم نه بلکه عالی ترین مظهر اراده دولت میباشد، بناً این ماده چنین تعدیل گردد.

لویه جرگه متشکل است از:

نماینده گان احزاب‌سیاسی. نماینده گان بااعتبار ملیت های با هم برادر ساکن کشور. نماینده گان شایسته طبقات و اقشار اجتماعی (کارگران، دهقانان، سرمایه داران ملی، روشنفکران، وپیشه وران و غیره) نماینده گان ادیان و مذاهب مختلفه کشور و همچنان فقره های دوم وسوم ماده‌شصت وهفت نیز از طرح قانون حذف گردد.

۵ـ در ماده (هفتادو یك) شورای ملی باید متشکل از دوبخش یعنی «شورای نماینده گان و شورای ملیت‌ها» باشد. زیرا مجلس سناکاملا هویت شکلی ـ تشریفاتی‌و غیر موثر به روند مبرمترین قضایای سیاسی کشور را دارد. از جانبی ضرورت جلب همکاری ملیت هاایجاب مینماید تابه جای مجلس سنا «شورای ملیت ها»، ایجاد گردد.

۶ـ درماده هفتادو دوی‌فصل پنجم دوره خدمت وکلای شورای ملی چهار سال در نظر گرفته شود، و وکلای جدید شورای ملی دو ماه‌قبل از ختم دوره وکلای شورای ملی و دوره ریاست جمهوری انتخاب گردد.

به مجرد ختم کار وکلای شورای ملی، دوره بعدی شورای ملی شروع واولی تعیین رئیس جمهور، معاون رئیس جمهور سرپرست امور باشد.

انتخابات عمومی برای شورای ملی و شوراهای محلی باید مطابق معیار های دموکراتیک به صورت آزاد سری، مستقیم و مساوی صورت پذیرد.

۷ـ همچنان در فقره هشت ماده هفتادو پنج در مورد نامگذاری یك تعداد موسسات دولتی به‌سویه‌وزارت به ((کمیته دولتی)) تقلید غیر لازم از بعضی کشور ها می باشد. در عنعنه کشور ما تنها وزارت بوده است که باید کمیته های دولتی نیز طبق عنعنه پذیرفته شده اداری ما (وزارت) نامیده شوند.

چی ضرورت است که‌ریاست کمیته دولتی کلتور بگویم؟ و تا ما ((وزارت فرهنگ)) گفته نتوانیم و یا کمیته دولتی طبع و نشر بگوئیم وزارت طبع و نشر گفته نتوانیم.

۸ـ در ماده ۹۱ گفته شده است که مصوبات شورای ملی به زبانهای پشتو ودری به نشر میرسد و امامیتوان آنرا بدیگر زبانهای افغانستان نیز نشر کرد، مگر بهتر خواهد بود تا در جایی درج گردد که زبان های‌دری و پشتودو زبان رسمی در ج.د.ا. میباشد.

۹ـ در ماده ۹٤ مدت کار رئیس جمهور هفت سال تعیین شده است که بایدبه چهار سال کاهش یابد برای دو دوره.

۱۰ـ در فصل ششم ماده ۹۵ باید به جای عبارت(از والدین افغان متولد شده) از (والدین تبعه افغانستان متولد شده) ذکر گردد و لازم است که کلمه افغان به مفهوم تمام اتباع افغانستان تعریف شود. همچنان علاوه گردد که هر عضو شورای ملی میتواند خود را به‌حیث رئیس جمهور کاندیدنماید.

رئیس جمهور بادو ثلث آرای شورای ملی انتخاب گردد و در نزد شورای ملی مسوول میباشد.

۱۱ـ در ماده ۹۷ به طرح فعلی قانون اساسی لوی څارنوال را رئیس جمهور تعیین مینماید و اما خود لوی څارنوال صلاحیت تقرر و اجرای ترفیع وتقاعد څارنوالان خود را ندارد. وزارت دفاع وشورای وزیران صلاحیت تقرر و اجرای ترفیع و تقاعد افسران عالیرتبه خویش را ندارند و بر عکس همه این صلاحیت ها در دست رئیس جمهور متمرکز گردیده است. باید این حالت غیر دموکراتیک را رفع نموده و فقره ۹ و ۱۰ از شمار صلاحیت های رئیس جمهور حذف گردد.در فقره ۷ همین ماده به جای تعیین صدراعظم بهتر است گفته شود رئیس جمهور (معاونین ریاست جمهوری صدراعظم، معاونین‌صدراعظم و وزیران و لوی څارنوال را جهت کسب رای اعتماد به شورای ملی پیشنهاد نماید.)

۱۲ـ در فقره ۱٤ ماده ۹۷ تعیین روسای نمایندگان دیپلوماتیک ج.د.ا، در دول خارجی و سازمانهای بین ـ المللی جز صلاحیت های رئیس جمهور شناخته شده است، ایا دموکراتیک نیست که این مساله درحیطه صلاحیت شورای وزیران محدود گردد.

حکومتی که در برابر شورای ملی جوابگوی از سیاست خارجی نیز میباشد چرا نتواند نماینده‌سیاسی را در فلان کشور تعیین نماید این فقره باید تعدیل شود.

فقره های ۱۵، ۱٦ و ۱۷ نیز باید از فهرست صلاحیت های رئیس جمهور حذف و جز صلاحیتهای شورای ملی قرار داده شود، زیرا منطقی نیست که مثلاً در باره نشر پول،اعلان حالت اضطراری سفربری عمومی و قسمی،اعلان جنگ ومتارکه یك شخص تصمیم بگیرد و عبارت (به موافقت لویه جرگه) که در فقره ۱٦ آمده است، به اشکال موضوع‌می افزاید نه اینکه از اشکال‌آن بکاهد مخصوصاً که لویه جرگه با ترکیب پیشنهادی فعلی در نظر گرفته شود. لویه جرگه نیز شخص‌رئیس جمهور است و بس.

فقره ۱۹ ماده ۹۷ رد تصامیم شورای ملی در ماده ۹۸ (باز هم در باره رد تصامیم شورای ملی) و فقره ۲۱ اجرای سایر صلاحیتها مطابق قانون، باید از فهرست صلاحیتهای رئیس جمهور قطعاً حذف ،گردد.

۱۳ـ در فصل هشتم ماده ۱۰٦ ارگانهای محلی قدرت و اداره دولتی طوریکه درفوق ذکر شده به شکل ولایات، ولسوالی و غیره از نگاه ترکیب ملی ساکنان افغانستان کاملا شکلی و غیر منطقی میباشد.

۱٤ـ ماده ۱۱۳ فصل نهم چنین تکمیل شود: جمهوری دموکراتیك افغانستان خواهان برقراری مناسبات دوستانه با همه کشور ها ((بخصوص اتحاد شوروی و دیگر کشور های همسایه)) بدون در نظر داشت نظام سیاسی ـ اجتماعی و اقتصادی آنها، مبنی بر اصول تساوی حقوق، احترام متقابل به استقلال، حاکمیت ملی، تمامیت ارضی، عدم مداخله در امور داخلی یکدیگر عدم توسل به زور و یاتهدید با قوه، تقبیح همه اشکال مداخله و تجاوز، اجرای صادقانه تعهدات بین المللی مطابق اصول و موازین‌قبول شده حقوق بین المللی میباشد.

۱۵ـ همچنان در مورد نظر خواهی در باره تعدیل جمهوری دموکراتیك افغانستان به جمهوری‌افغانستان نیز اشاره شده و باید گفت که کلمه دموکراتیك چه از نظر علمی و تاریخی و چه از نظر مورد تائید بودن اقشار وسیع ملی ووطنپرست جامعه ما هیچ دلیلی برای حذف آن دیده نمیشود.

معتقدیم که با نظر داشت نکات فوق در مورد طرح قانون اساسی، قانون اساسی آینده خواهدتوانست از یکسو در تامین مصالحه در کشور و ایجاد فضای حسن تفاهم و همکاری‌نقش موثر داشته باشد و از سوی دیگر ایجاد نظام‌سیاسی اقتصادی و حقوقی مطابق‌به تقاضای زمان و مردم رانویه بخشند.

با احترام

پالیسی وروش واقعاً دموکراتیک

(بقیه ص٤)

نظر عمومی بر سایر موضوعات مهم طرح قانون اساسی.

۱ـ رول شوراهای محلی مخصوصاً به‌ارتباط سهمگیری مستقیم آنها در امور اجرائیوی و اداری‌ولایات،ولسوالی ها و غیره در مرحله و شرایطیکه هنوز موثریت و مفیدیت آنها تعمیم نشده‌است ومردم به مفاهیم واقعی‌ایجاد این چنین شوراها استحضار حاصل نکرده اند قابل غور مجدد دانسته میشود.

۲ـ در ماده (۱۱۵) جملهٔ (استقرار نظم نوین و عادلانه اقتصادی واطلاعاتی بین ـ المللی) روشن نیست زیرا اساسات نظام اجتماعی ـ اقتصادی دولت در فصل‌دوم کاملاً تصریح و توضیح گردیده است.

۳ـ تعداد اعضای ستره‌محکمه تثبیت وانتصاب آنها از طرف رئیس‌جمهور بموافقه مجلس سنا مرتبط گردد.

٤ـ درباره انتخاب وتعیین مجدد نماینده گان شورای‌ملی توظیف مجدد رئیس واعضای شورای وزیران و انتصاب مجدد اعضای ستره محکمه و لوی څارنوال در طرح‌قانون اساسی پیشبینی نشده‌است. روشن ساختن موضوع خالی از مفاد نخواهد بود.

۵ـ بمنظور ترتیب وتنظیم امور مربوط بدعوت و جلسات لویه جرگه وهمچنان حفظ سوابق اعضاء و مصوبات جلسات و تامین ارتباط با مراجع و اشخاص ذیعلاقه بارتباط اجراآت و هدایات لویه جرگه بجا خواهد بود تا ایجاد و تاسیس یك دفتر مرکزی دایمی بنام دارالانشای لویه جرگه در طرح قانون اساسی گنجانیده‌شود.

٦ـ چون اکثریت قاطع مردم کشور به لسانهای پشتو ودری تکلم می نمایند لسان رسمی در ج.د.ا، صریحاً درطرح قانون‌اساسی شامل و حقوق زبان‌های سایر ملیت ها نیز در ین طرح مراعات گردد، این‌عمل یك امر کاملاً طبیعی و دموکراتیك تلقی خواهد شد.

اخبار خارجی ، واقعیتها ، حوادث

بعد از انفاذ قانون مکلفیت عمومی عسکری ، بیش از بیست هزار تن از جوانان شهر کابل داوطلبانه به صفوف قوای مسلح کشور پیوستند . آنها نه تنها به ندای مادر وطن پاسخ گفتند، بلکه عملا در امر تامین صلح سراسری در کشور سهم وطنپرستانه شانرا به انجام میرسانند . در عکس : دو تن از سربازان دلیر اردوی ج.د.ا.

عکاسی: ابوی

پیوستن به مشی مصالحه

اهالی صلحدوست قریه سرواز ولسوالی سپین بولدک ولایت کندهار دیروز باتدویر گردهمایی از پیوستن یک گروپ مسلح به پروسه مصالحه ملی استقبال بعمل آوردند .

گروپ متذکره چندی قبل با رعایت مقررات آتش بس حمایت شانرا از مشی مصالحه ملی ابراز نموده و از موضوع به کمیسیون مصالحه ملی ولایت کندهار اطلاع دادند .

از این هموطنان، مسوولین حزبی و دولتی ولایت کندهار اعضای کمیسیون مصالحه ملی آنولایت استقبال به عمل آوردند .

تحت درفش وحدت وهمبسته گی

یورش دلیرانه

باساس گزارشات واصله به آژانس اطلاعاتی باختر جوانان غیر تمند توری پریروز با یک یورش دلیرانه قرار گاه نیرو های پاکستانی در منطقه مالی کلی را تحت آتش سلاحهای ثقیله و خفیفه قرار داده و تلفات سنگین به آنان وارد آوردند.

گزارش می افزاید که نیرو های مستقر در قرار گاه به جواب متقابل پرداخته و تعدادی از مناطق مسکونی اقوام توری را زیر حمله قرار داده اند .

طبق یک خبر دیگر یکعراده موتر گروپهای افراطی افغانی در منطقه تحصیل علیزایی بوسیله جوانان توری منفجر گردید که در نتیجه شش تن از افراطیون کشته و موتر مذکور بکلی تخریب گردید .

تدویر جرگه

اقوام شینوارو مومندلوی ولسوالی شینوار و لایت ننگرهار پریروز طی جرگه قومی مظالم حکومت پاکستان و افراطیون افغانی را در کرم ایجنسی تقبیح کرده همبسته گی شانرا بامردم کرمه ایجنسی ابراز کردند .

درین جرگه قومی بعد از آنکه منشی کمیته حزبی ولایتی ننگرهار در رابطه به اهداف نظامیگران پاکستان وامپریالیزم امریکا علیه مردم کرمه ایجنسی صحبت کرد ملک میر حمزه ، میا سلام، ملک امین ، اول الدین و کاکا خورد به نماینده گی از اقوام شان همبسته گی همه جانبه شانرا با مردم کرمه ایجنسی ابراز کردند .

تقبیح تجاوز

کمال حسین توری از قریه تورمانخیل کرمه ایجنسی :

تاریخ مبارزات بر حق و آزادی خواهانه ما مردمان قبایل آزاد نه تنها برای حکومت پاکستان بلکه برای بادارن امپریالیستی آنها چون آفتاب روشن است . اما نمیدانم باز چرا این نوکران امپریالیزم به چنین عمل غیر عادلانه وخود سرانه دست زدند .

درست چندی قبل اردوی مستبد پاکستان بالای مردمان کرمه ایجنسی تجاوز نموده ودر نتیجه آن تعدادی از جوانان قوم توری و اقوام دیگر را به شهادت رسانیده خانه های شان رابا خاک یکسان نموده زنده گی و دارایی آنها را به تاراج بردند

حکومت پاکستان قبلا تصمیم گرفته بود که منطقه کرمه ایجنسی به حیث مرکز تربیه نظامی افراطیون قرار گیرد . بدینگونه ما به این امر مخالفت شدید ورزیدیم، در نتیجه تجاوز وحشیانه و بی رحمانه اردوی پاکستان منطقه کرمه اجنسی را بخاک وخون کشید . و با اسلحه ثقیل چون راکت های زمین به زمین ، توپ وماشیندار بی رحمانه به مردم بیگناه و بی دفاع کرمه اجنسی تجاوز نمود .ما هرگز وابداً حاضر نخواهیم شد که منطقه خودرا برای آنها تخلیه نماییم واین سر زمین صلح و صفا را به محل تربیت نظامی افراطیون تبدیل نماییم. ما تا آخرین قطره خون خود از خاک ، حیثیت ، شرف و ناموس خود در برابر تجاوزات اردوی پاکستان و افراطیون افغانی دفاع نموده و مینماییم . هرگاه افراطیون افغان خودرا مسلمان میگویند و خانه ووطن خود را دوست دارندبه مشی مصالحه ملی که امر خدا وندی است پیوسته و از دعوت دولت افغانستان پذیرایی کنند . ما حاضر هستم در این رابطه با آنها در انتقال شان به خانه‌های شان کمک هم کنم . درغیر آن تاانسان در کرمه ایجنسی زنده باشد به جنگ عادلانه علیه تجاوز گران پاکستانی ادامه‌خواهیم داد.

مصاحبه کننده : حرمت

ملاقات ها در قصر کریملین

رفیق نیکولای ریژکوف رئیس شورای وزیران اتحاد شوروی پریروز با محمد داود لاریجانی معاون وزارت خارجه و نماینده جمهوری اسلامی ایران در قصر کریملین ملاقات نمود.

جانبین درین ملاقات پیرامون مسایل مربوط به مناسبات شوروی ــ ایران ، مسایل بین المللی و موضوعات منطقوی مورد علاقه متقابل تبادل نظر گسترده انجام دادند .

در دوران مذاکره پیرامون مواضع اصولی جانبین محمد لاریجانی تاکید ورزید که ایران به انکشاف مناسبات با اتحاد شوروی اهمیت زیاد قایل است . و میخواهد اقدامات عملی مربوط را در این جهت اتخاذ نماید .

نیکولای ریژکوف در دوران این مذاکره از قطع بلا درنگ جنگ ایران وعراق پشتیبانی کرده و عقیده راسخ خودرابیان داشت که چنین یك انکشاف منافع ایران و عراق رابرآورده خواهد ساخت .

هردو طرف نگرانی جدی خود را پیرامون تقویت حضور نظامی بی سابقه ایالات متحده امریکاومتحدان آن در منطقه خلیج که با امنیت بین المللی و انکشاف مستقل کشور های منطقه مغایرت دارد ،اظهار کردند .

طبق یک خبر دیگر رفیق ادوارد شیواردنادزی عضوبیروی سیاسی کمیته مرکزی حزب کمونیست ووزیر خارجه اتحاد شوروی پریروز در مسکو با محمد لاریجانی نماینده جمهوری اسلامی ایران و معاون وزیر خارجه آن کشور که‌مصروف یك دیدار کوتاه از اتحاد شوروی میباشد ملاقات و مذاکره نمود .

آنها مسایل مربوط به روابط دوجانبه‌ودر قدم‌نخست اوضاعی‌راکه‌در ارتباط‌به ادامه جنگ ایران ــ عراق‌درشرق نزدیك و ساحه خلیج شکل گرفته مطرح بحث قرار دادند . هردو جانب درانکشاف مناسبات شوروی ــ ایران به روحیه همسایگی نیک تفاهم متقابل ، توسعه و تعمیق همکاری تجارتی و اقتصادی متقابلا مفید ابراز علاقمندی کردند .

رفیق شیوارد نادزی موضع گیری اصولی اتحاد شوروی را در قبال جنگ ایران ــ عراق مجدداً تایید نموده‌و به ضرورت مبرم ختم این جنگ و حل عادلانه آن از راه های سیاسی بر بنیاد رعایت فیصله نامه های شورای امنیت سازمان ملل متحد تاکید ورزید .

باختر

مساعی بخاطر توافقات اساسی

(بقیه صفحه اول)

هم چنان در باره مسایل سر حدی میان دو کشور نیز مذاکره نمودند .

اعلامیه مشترك می‌افزاید : دوکشور میخواهند که به جانبداری از اصول‌وشرایط سند نهایی هلسنکی و سند نهایی مادرید کار و فعالیت نمایند تا آن اسناد شکل کاملا موثر را اختیار نماید .

رهبران دوکشور در ین زمینه تبادل نظر صریح پیرامون تحقق حقوق بشر در تمام موارد آن داشته اند.

هر دو جانب بر اهمیت بزرگ نتایج مذاکرات شرق وغرب در باره تدابیر موثر به خاطر کنترول تسلیحات نیز اشاره نموده اهمیت خاص توافق پیرامون راکت های میان منزل را مورد تاکید قرار دادند .

هردو جانب تعهد سپردند که به خاطر یك توافق‌اساسی که باید در مذاکرات ویانا به امضا برسد هر گونه مساعی به عمل آورند ایشان همچنان نتایج کنفرانس ستکهلم رابه مثابه قدم بزرگ در راه تقویت اعتماد ستودند .

باختر

اعطای جایزه بین المللی صلح

جایزه بین المللی صلح لنین پریروز طی مراسمی‌به جولیوس نایریری سیاستمدار بر جسته و رئیس حزب انقلابی تانزانیا در شهر دودومای آن کشور اعطا گردید .

لیونید گورشکوف معاون رئیس شورای وزیران فدرال سیون روسیه به نماینده گی از کمیته جایزه بین المللی صلح لنین این جایزه را به جولیوس نایریری به پاس خدمات شایسته وی در مبارزه بر ضد استعمار و استعمار نو و مبارزه برای آزادی و استقلال مردم و تحکیم صلح جهانی به وی تفویض نمود .

باختر

کشف سؤ قصد به جان صدر اعظم هند

نیرو های امنیتی هند دسیسه وسیع سوء قصد به جان راجیو گاندی صدراعظم هند را کشف نموده اند. این دسیسه از طرف اردوی نام نهاد رهایی بخش مردمی و دیگر گروپ های افراطی چیده شده بود که‌در مناطق مهم ستراتیژیکی شمال شرق هند در حمایت از خارج عمل مینمایند .

باختر

ارسال کشتی های بلجیم در منطقهٔ خلیج

بدنبال تصمیم پریروزی حکومت هالند مبتنی بر ارسال دو ماین روب به منطقه خلیج واضح گردیده که بلجیم نیز راه امریکا را تعقیب مینماید .

بروسل‌ماموریت های‌تصفیه ماین ها و بدرقه نفت کش های خارجی را به سر می رساند .

باختر

ورود هیات به مسکو

اعضای هیات کمیته جامعه عرب پیرامون جنگ ایران ــ عراق پریروز وارد مسکو گردیده است .

هیات مذکور مرکب از شیخ صباح الاحمد الجابر الصباح معاون صدراعظم ووزیر امور خارجه کویت به حیث رئیس هیات، طارق عزیز معاون صدراعظم ووزیر امور خارجه عراق،عبدالکریم الاریانی معاون صدراعظم‌و وزیر امور خارجه جمهوری عربی یمن ، طاهر سهبانی وزیر امور خارجه تونس می باشد . همچنان در این‌هیات شاذلی کلیبی سر منشی جامعه عرب نیز شرکت دارد .

هیات مذکور در تلاش دریافت راه های حل صلح‌آمیز اختلافات بین ایران و عراق بوده و به کشور های مختلف جهان مسافرت مینماید .

باختر

عمو سام : ما ملیون ها دالر به افریقا کمک نمودیم .

کارتون از هژبر شینواری

ما در مذاکرات انعطاف لازم را مراعات مینماییم

یاد داشتی بر خبر

به تاریخ هفتم ماه‌سپتامبر سال روان دوره چهارم‌مرحله هفتم مذاکرات پیرامون یافتن راه های صلح آمیز غرض دستیابی به صلح و آرامش در منطقه ما بین‌دولت جمهوری دموکراتیک افغانستان و دولت پاکستان آغاز گردید .

در منطقه ما شکل گیری حوادث و تکوین فاکت های معینی در ج.د.ا ، از توجه واهمیت به خصوص برخوردار است . جانب ج.د.ا ، در مذاکرات اعلام داشته که شرایط قطع مداخله در امور داخلی ج.د.ا، و توافق‌و تضمین در مورد عدم تکرار آن از جمله شرایط مشخص غرض ادامه وانجام موفقانه مذاکرات حاضر محسوب میگردد .

مذاکرات حاضر باید شرایط را به منظور تشنج زدایی و صلح پایدار وتحکیم امنیت حتی در سایر کشور های منطقه و استفاده قابل قبول وارزنده ازشرایط ووضع مساعدی که ابتکارات صلح ج.د.ا ، بوجود آورده است ، تامین نماید .

بایست خاطر نشان کرد که اگر اسلام آباد به صورت عاقلانه در مورد بر خورد نه نموده و باز هم موانعی در پیشرفت مذاکرات ایجاد نماید دستیابی به امر صلح وسلم درین منطقه دشوار تر میگردد .

بی نیاز از اثبات است‌که اگر در مورد مذاکرات موقف اسلام آباد نیز انعطاف پذیر بوده و جانب متذکره سهم خویش را درین‌مذاکرات انجام دهد گام مهمی درراه‌اثبات امنیت وصلح پایدار درمنطقه بر داشته میشود .

آنچه بجانب افغانی‌ارتباط دارد ما آنرا انجام داده ایم ویا در شرف انجام است . ج.د.ا ، سیاست مصالحه ملی را اعلام داشته و یقین داردکه حصول توافق ملی‌در ج.د.ا، بر مذاکرات ژینو نقش‌خویش را بجا میگذارد . چه تمامی مردم در ج.د.ا ، از حصول چنین توافق و از ، سیاست مصالحه‌ملی درج.د.ا، جانبداری خویش را اعلام‌کرده وفعالانه از قطع آتش توسط قوای مسلح ج.د.ا ، عودت مهاجرین که خود شرایط مساعد بین المللی را در بر خورد علمی و عینی باانقلاب وحاکمیت انقلابی مابوجود می آورد ، پشتیبانی می مینماید .

منصور

کنفرانس پیرامون خلع سلاح

کنفرانس بین المللی پیرامون خلع سلاح وانکشاف که اکنون در سازمان ملل متحد جریان دارد به بحث خود روی تصویب سند نهایی ادامه میدهد .

کمیته عمومی ملی کنفرانس روی پیشنهادات سه گروپ کار و کشور ها وگروپ های جداگانه در عقب در های بسته بحث‌نمود.

این کنفرانس که روزجمعه خاتمه می یابد روابط خلع سلاح و انکشاف اجتماعی، اقتصادی را با تمام ابعاد و جهات آن ارزیابی‌مینماید.

در کار این گردهم آیی یکصدو چهل و نه کشور و نامیبیا شرکت دارند .

از نامیبیا شورای ملل متحد در مورد نامیبیا نماینده گی میکند ایالات متحده درین اجتماع بزرگ جهانی شرکت نکرده است .

باختر

خلق چیلی در مبارزهٔ خویش تنهانیست

تبصره ما

چهار ده سال بهره کشی توانفرسای توده ها به خاطر عملی نمودن نیات‌واقعی فاشیزم و حمایت از مالکیت امپریالیستی و الیگارشیک منظره دردناک امروزه رادر چیلی پدیدار ساخته است .

دیکتاتوری‌اگوستو پنوچت که در یازدهم سپتامبر ۱۹۷۳ به حمایت امپریالیزم ونیرو های راستگرای‌چیلی در نتیجه کودتای سیابرمردم این کشور تحمیل گردید ، ثمرات بد و ناهمگون کساد اقتصادی ، خراج ثروت های طبیعی و عامه،فرو پاشی های حقوق مدنی و هرنوع مظاهر دموکراتیک را برای مردم چیلی بدنبال داشت .

از آوان به قدرت رسیدن دیکتاتوری پنو چت وسقوط خونین حکومت سلوادور آلینده طرح ها و نقشه های قبلا تدوین شده پنتاگون وسی . آی. ای در چیلی یکی بعد دیگر پیاده گردیده واین کشور در محاصره اقتصادی انحصارات امپریالیستی غرب قرار گرفته است . تا کنون از میان هفتصد و ده فابریکه که طی سالهای ۱۹۷۰-۱۹۷۳ تحت کنترول دولت قرار داشت فقط پانزده فابریکه آن در اختیار دولت بوده و متباقی موسسات و فابریکات آن در مالکیت تجاران خصوصی ایالات متحده امریکا قرار دارد .

خونتای بر سر اقتدار به منظور سرکوب نیروهای مخالف ، غصب حقوق‌وآزادی های دموکراتیک حالت اضطراری را نافذ اعلام نموده سانسور شدید رابر وسایل اطلاعات جمعی وضع وباتیر باران ها، اردوگاه های کار اجباری ، کتاب سوزی ها عملا اصول وپرنسیپ های معتبر قوانین بین المللی رازیر پا نهاده ، نظم اجتماعی را در این کشور مختل ساخته است . اگوستو پنو چت که خود را ناجی طبقات استثمار گر از « یوغ کمونیستی » نامیده چون حربه طبقات استثمار گر به خاطر تحکیم مواضع امپریالیزم و جلوگیری از روند انقلابات به جنبش توده ضد فاشیستی وآزادی بخش ملی در منطقه صدمات معین را وارد می آورد . نارسایی های ناشی از بر خورد محدود و تنگ نظرانه حکومت فاشیستی پنو چت نسبت به مسایل حاد جامعه و تسلط انحصار ها بر منابع اقتصادی این کشور که امپریالیزم بیشتر از پیش به سرعت آن می افزاید عدم ثبات اجتماعی وسیاسی را در چیلی سبب گردیده است .

در آخرین تحلیل از چگونگی دور نمای سیاسی خونتای پنو چت در چیلی میتوان مدعی شد که از ، آرامش کذایی دستگاه ، حاکمه در لباس دفاع از دموکراسی و استقرار مجدد نظم در چیلی میتواند امکان پدید آید تا رژیم فاشیستی از درون جامعه در نتیجه رشد نیرو های ضد امپریالیستی و ضد الیگارشی نابود گردد مسئاله نجات توده های چیلی از سلطه سیستم استثماری سرمایه‌واستبداد وحاکمیت دژخیمان ارتجاع و امپریالیزم هدف نیرو های مخالف در مساعی مجدانه شان علیه سیاست فاشیستی پنو چت است .

در حال‌حاضر اعتراض توده های چیلی بر ضد سیاست اقتصادی‌اجتماعی رژیم فاشیستی پنو چت که‌با اختناق و پیگرد شدید باشنده گان این کشور به خاطر تجرید وطن پرستان چیلی دنبال میگردد، دیکتاتوری پنو چت را در برابر انواع از پرابلم هاومشکلات روز افزون قرارداده‌است . مبارزات رهایی بخش وطن پرستان چیلی که نمونه از قاطعیت و پایمردی آنان در برابر هرنوع بیداد خونین دیکتاتوری مسلط به خاطر از هم پاشی حکومت پنو چت وایجاد حکومت دموکراتیک وجدید در چیلی است،غنای روز افزون کسب مینماید . سال ۱۹۸۴ که جنبش دموکراتیک توده یی درنتیجه اتحاد پنج حزب چپ‌درسپتامبر ۱۹۸۳ به وجود آمد، به نیرو مندی فزاینده جنبش برای سرنگونی دیکتاتوری مشخص میگردد. در نتیجه ادامه چنین وضع در چیلی میزان بیکاری ،فقر وقحطی در کشور به نقطه اوج رسیده ، هرج و مرج وانارشی مسلط در جامعه به وجود آمده و چیلی به میدان وقوع حوادث خونین مبدل گردیده است .

تجربه چیلی می آموزاند که شکنجه ، وحشت، قتل وقساوت هیچگاهی سد پیروزی مبارزات نیرو های تمدن و ترقی نگردیده بلکه به اتحاد و همبستگی ملتر جنبش ضد فاشیستی و امپریالیستی منجر میگردد .

جهان منجمله ج.د.ا ، از داعیه عادلانه خلق چیلی ، از مبارزه به خاطر احیای دموکراسی وسرکوب رژیم فاشیستی این کشور ضمن تجلیل از هفته همبستگی از مردم چیلی ابراز حمایت مینمایند .

سیمین موسکا

پیک دختر

گزارشها

در هفته گذشته چهار بریگاد تنویری و فرهنگی کمیته دولتی کلتور به منظور اشتراک در تجلیل از روز قوای هوایی کشور عازم ولایات هرات، کندهار، بلخ وپروان شده بودند که بعد از تدویر یک سلسله برنامه های تنویری و هنری در این اواخر دوباره به کابل مراجعه کردند.

این بریگادها در حدود چهل برنامه را در ولایات متذکره براه انداختند.

*

به پیشواز از هفتادمین سالگرد انقلاب کبیر اکتوبر نمایشگاه عکاسی ازپیشرفت های اقتصادی، اجتماعی فرهنگی و زراعتی کشور دوست اتحاد شوروی به‌تاریخ ده سنبله در تالار کمیته دولتی کلتور گشایش یافت. ومدت چهار روز بروی علاقه مندان باز بود.

*

به پیشواز کنگره پیشه‌وران میله مشترک کارگران وپیشه‌وران از سوی انجمن استراحت و گردش کارگران مربوط خانه فرهنگی اتحادیه های صنفی درقرغه راه‌اندازی شد، در این محفل که جمعاً به‌تعداد یکصدو پنجاه‌تن کارگر وپیشه‌ور با فامیل هایشان اشتراک ورزیده بودند، آرکستر صلح وانجمن تیاتر خانه فرهنگی اتحادیه های صنفی برنامه های کلتوری وهنری که طرف دلچسپی وتوجه کارگران و پیشه‌وران قرار گرفت اجرانموده وایجاد شورای مرکزی پیشه‌وران رابه حیث یک سازمان جداگانه گام بس ارزنده وبزرگ در راه عملکرد های ج.د.خ.ا، خواند.

راستا

مسألهٔ قرن ورسالت هنروادبیات

دنیای نوین چگونه است؟ آیا میتوان رخداد ها، یأس ها وامید ها، اشکها و لبخند ها ووقایع دراماتیک آنرا چهره بندی کرد و سیمای گویایی از آن ارائه نمود؟ این سوال در محافل هنری و فرهنگی وسمپوزیوم های بزرگ بین المللی به نحوی از انحا مطرح بوده است.

دنیای نوین دنیای پیکار های علماً تنظیم شده و رشد یافته بشریت برای رهایی از انواع ستم، به منظور اعمار روزگار بهتر براساس آزادی است. این دنیا دنیای «هابس» نیست و نمی خواهد، دنیای «هابس» باقی بماند. این دنیا صرفا دنیای جنگ و ستیز نیست. باآنکه محافل جنگ طلب امپریالیستی میخواهندآنرا به دنیای جنگ و ستیز مبدل کنند، دنیای سعی برای تحقق اهداف عالی انسانی، صلح ثبات وآرامش روحی نیز است.

حوادث شگفتی انگیزی در این جهان به وقوع می پیوندد اما مبارزه برای تامین صلح وانکشاف بین‌المللی و تامین عدالت، محو فقر و بیسوادی در محراق این حوادث قراردارد. بشریت مترقی در دفاع از صلح وترقی قرار دارد «سوداگران» ومحافل امپریالیستی در مخالفت با آن. اگرواقعه نگار تاریخ نخواهد این رخداد ها را ثبت کند، شاعر، نویسنده و هنرمند میتواند بی خیال از کنار آن عبور کند؟ هرگز! میگویند آنجا که تاریخ (در معنایی که گفتم) در گل بماند هنر به میدان می آید. اینجاست که هنرمند با مسوولیت تمام‌به این روزگار مشخص درمینگرد وسیمای آنرا نقاشی میکند.

طبق آمار ملل متحد در جهان بیش‌از دوهزارو چهل وشش زبان وجود دارد. بدون شک این زبان ها می توانند عصر خود را بنمایانند وبگویند مثلا روزگار ملتی چگونه میزیسته است. نویسندگان و هنرمندان با استفاده از زبان های خود میتوانند در راه پیشرفت اجتماعی، در راه تامین آزادی، نمایاندن تاریخ کلاسیک ادبیات خود، وبازیابی مجدد عناصر رشدیابنده فرهنگی از میان کلاسیک ها، پیکار نمایند. دراین روال پیشرفت اصیل شاعر و نویسنده زمان میسر شدنی است که به بیان نویسنده نامبردار ترک (اکتای آکبال) «شاهد زمان خود بوده و سخنش مبین حقایق عصر خودش باشد ... چرا که زمانی میتوان نام شاخص هنرمند را به روی یک نویسنده گذارد که او قادر باشد زمان خودرا همچون ساعتی دقیق به‌سایرین بنمایاند.» یوسف السباعی یکی‌از شخصیت های برجسته هنرو فرهنگ معتقد است که: «بزرگترین مساله قرن مامبارزه بشریت ترقیخواه به منظور برقراری صلح جهانی وعدالت است.» این سخن بدون شک دقیق و مسوولانه است. سیاست استعماری جدید جریان قوی روانشناسی وایدیالوژیکی وهنری در مقابل بشریت مترقی ایجاد کرده است. این جریان بانفوذ در اتمسفر تربیتی میکوشد برجسته ترین نویسنده ها و شاعران رااز صف بشریت صلح خواه و آزادی دوست بیرون بکشد وبرای اهداف خود استخدام نماید. در چنین فضایی وظیفه هنر وادبیات به صورت مشخص از چه عبارت میباشد؟ نمیتوان با «راجاناند» و«جین بریر» که میگویند: وحدت و فقط وحدت میان مردم صلح خواه ام موافق نبود، تنهامیخواهم اضافه کنم، نیز وحدت شاعر و نویسنده و هنرمند با این مردم صلحخواه باتوده های مردم.

وحدت هنرمند ونویسنده باتوده های مردم، با نیرو های صلحخواه این امکان را که، هنرمند بتواند آفریدهٔ خود رابا عناصر عالی اخلاقی تجهیز کند نیز به دست‌آمدنی میسازد، این پیوند، که میتواند محبت وعشق را جایگزین کینه ونفرت نماید، وسیله یی است برای رهایی از احساس انزجار ویاس ودلمردگی در نفس آدمی، در لحظاتیکه بر میگردد تا با اعماق خویش دیدار نماید. و حال بیمورد نیست که بپرسیم: اگر بشریت علماو اخلاقاً به «فساد نازیزم» یقین نمیداشت سرنوشت جهان در برابر آن چی میبود؟ عشق وصمیمیت نیروی بزرگی است واهمیت آن شگفتی آور.

شاعر و نویسنده کشور ما نیز نمیتوانند و حق ندارد نسبت به آنچه در دنیای نوین‌ما میگذرد بی تفاوت بماند، ودر باره اساسی ترین مساله قرن یعنی مبارزه برای تامین صلح جهانی و دفع خطر جنگ اندیشه نکند. به‌همان گونه که حق ندارد نسبت به پروسه تحقق صلح در کشور بی علاقه بماند. نویسنده کشور ما از روی جنگ اعلام ناشده یی که در کشور میگذرد. میتواند تاثیر ویرانگر ووحشتناک یک جنگ بزرگ جهانی را تصور کند، باآنکه تصور آن دشوار است.

اما درک این مساله که: در شرایطی که اهریمن گرسنه جنگ نسل آدمی این شاهکار تکامل هستی را میبلعد، امری مقدس‌تر از صلح ومبارزه برای صلح وجود ندارد. دشوار نیست، رسالت هنرو ادبیات نمیتواند به‌این امر بی توجه باشد. تازه موضعگیری هنرمند نسبت به دو پدیده اجتماعی جنگ و صلح میتواند مصرف مدارج رشد فرهنگی او و مردم او باشد این موضعگیری بیانگر آن است که چقدر توانسته ایم از ماقبل التاریخ بشریت فاصله بگیریم چرا که هنرهر ملت تصویری است ازمدارج رشد فکری و آگاهی آن‌ملت.

پدرام

کمیته شهر کابل س.د.ج.ا هر سال فستیوال جالب هنری جوانان را تدویر می‌نماید. فستیوال اخیرجوانان شهر کابل که نمونه های ازفرهنگ، کلتور، و عنعنات مردم افغانستان را ارائه‌می نمود به خاطر تجلیل از آشتی ملی این ارمان همه‌مردم افغانستان و سهم‌گیری در تحقق هر چه بیشتر آن‌درخانه علم و فرهنگ‌اتحاد شوروی در کابل تدویر یافته‌بود.

در عکس: یکتن از دو شیزه‌گان شهرکابل اشتراک کننده در فستیوال.

عکاسی بابه خان

به‌مناسبت یکصدو پنجاه‌ونهمین سالروز مرگ لیون تولستوی

آفرینندهٔ «جنگ وصلح»

روز هجدهم سنبله، یکصد وپنجاه و نه سال از تولد لیون نیکلایویچ تولستوی نویسنده کبیر خلق روس و خالق‌رومان عظیم «جنگ و صلح» می گذرد.

نام تولستوی نه تنها در سیاههٔ بزرگترین نویسندگان روس، بلکه در لست نام بزرگترین ادبای جهان قرار دارد. وی در طول‌هشتاد ودو سال حیات پر بارخویش چنان آثاری را آفریدو ازخود به یادگار گذاشت که ازحیث عمق و عظمت و حجم اطلاعات وحوادث در تاریخ ادبیات جهان نظیر آنها آفریده نشده بود.

آثاری از قبیل: جنگ و صلح، آنا کارنینا، رستاخیز، پس از مجلس رقص، قزاق ها، چه باید کرد، حکایات سواستوپول ... که هر کدام مانند خورشیدی فروزان در آسمان ادبیات روس و حتی ادبیات قرن نزده جهان پرتو افشانی میکند. در میان این آثار رومان عظیم جنگ و صلح جا و اهمیت خاصی دارد.

ارزش ادبی و بهای تاریخی این رومان چار جلدی به مراتب بیش از رومان‌های بزرگی است که در عصر جنگ و صلح نگاشته شده اند.

تولستوی پیش از انتشار جنگ و صلح، این رومان چار جلدی را هفت بار مورد باز بینی و حک واصلاح قرار داده و جرح و تعدیل لازم را در آن به عمل آورده‌است.

در نتیجه این دقت فنی، دلنشینی و نظم منطقی صحنه ها و حوادث جنگ و صلح بحدی رسیده که خواننده در طول مطالعه این کتاب هیچ یک از قهرمانان وصحنه های آن را ازیاد نمی برد و پیوند آنها را فراموش نمی کند.

تولستوی این دقت و باز بینی را وظیفه همیشگی خود می دانست و آن را در آثارش به کار می برد، زیرا عقیده داشت که نویسندگان و هنرمندان، مربیان زنده‌گی مردم ومعماران روح بشر بشمار میروند و نسبت به‌آنچه رقم می زنند مسوولیت خطیری بر عهده دارند. به اعتقاد تولستوی هنرمند باید تنها به نوشتن آن موضوعی بپردازد که ازصمیم قلب آنرا دوست میدارد و به صحت آن ایمان دارد و قادر نیست در باره آن سکوت اختیار کند.

وی میگفت: «نویسنده تنها زمانی باید آهنگ نوشتن کند، که هر بار قلم رادر مرکب فرو می برد احساس کند که پاره از گوشت خود را در آن جا می گذارد».

چنین اندیشه ای بود که تولستوی را در خلق بهترین آثار ادبی دوره خویش یاری میکرد و مجهز می ساخت. اندیشه ای که باید همه قلم پردازان و نویسندگان به صحت آن ایمان داشته باشند وآنرا به حیث وثیقه ای مطمئن برای نیل به پیروزی به مرحله عمل در آورند.

عطا

نسیم گوارا

نگاهت نسیم گوارای عشق است
نسیم بهار دل آرای عشق است
در آیینهٔ اشک من کن نگاهی
که این‌قطره شوری‌زدریای عشق است
گل داغ یاد تو در سینهٔ من
فروغ چراغ تمنای عشق است
قرار دل زار لیلا پرستم
بهامان گلگون صحرای عشق است
دل ودیده ام میزند این منادی
که آفاق وانفس تجلای عشق‌است
بهرسو که مجنون نظر میکشاند
به چشمش تجلای لیلای عشق است
بخواری نبینی که قطرات اشکم
گهر های غلتان دریای عشق است
تغافل ادائیست حسن ادب را
ترنجی که موج تقاضای عشق است
غم ودرد وسوز گدازدل وجان
به شهرو فا سود وسودای عشق است
بهر جا که حسنی کند خود نمایی
به صد دل هنوز تماشای عشق است
به‌بحر محبت شناکرده جانم
غزلهای نابم گهرهای عشق است

حیدری وجودی
۳ حمل ۱۳۶۶

ژینوس آوازخوان جوان

دراین روزها نام‌ژینوس با آهنگهای‌شاد محلی‌اش‌بر سر زبانهاست، خواستم‌لحظه ای‌او رابا‌خودداشته باشیم‌ومعلومات اندکی در موردش حاصل نماییم. ولی بعد از تلاش زیاد پیدایش شد و صحبت‌را هم خودش آغاز کرد.

-حبیب شریف آوازخوان یک محفل عروسی بود، در آن عروسی منهم اشتراک کرده بودم، یکی ازدوستانم که میدانست من آوازمیخوانم در حالیکه انتظار نداشتم از من‌تقاضا کرد. تا آواز بخوانم با دلهره بسوی‌ستیژ رفتم. این نخستین باربودکه در برابر چنین جمعی قرار میگرفتم، ترس و اضطرابی مرا فرا گرفته بود. اولین آهنگم را اجرا کردم که‌خلاف توقع مورد استقبال حاضرین محفل‌قرار گرفت و در آنجا حبیب شریف تشویقم کرد که باید به رادیو تلویزیون بروم وآهنگ هایم را ثبت کنم. و اولین آهنگم نیز آهنگ دوگانه ای با حبیب شریف بود تاحال شش پارچه آهنگ به رادیو تلویزیون و یک کست نیز در افغان‌موزیک با حبیب شریف ثبت‌نموده ام.

-شما در آغاز بنام آرزو آواز میخواندید چگونه نام ژینوس را اختیار نمودید؟

-در ابتدا آرزو تخلص‌می کردم ولی بعد ها متوجه شدم که هنرمند دیگری‌بنام آرزو در رادیو تلویزیون وجود دارد بناء بعد ازآن بنام ژینوس آواز میخوانم.

-کمی هم در باره همکاری تان با آرکستر جامی بگویید؟

-بنابر تقاضای شمس الدین مسرور با آرکستر جامی همکار شدم.

-زمینه های رشد استعداد های هنرمندان را در شرایط کنونی چگونه بررسی میکنید؟

-اکنون همه زمینه ها وجود دارد تا هنرمندان مابه صورت همه جانبه رشدنمایند آنها باید از این امکانات استفاده اعظمی نموده وهنر خود را در خدمت مردم‌خود، مردمی که هنرمند را می آفرینند قرار دهد.

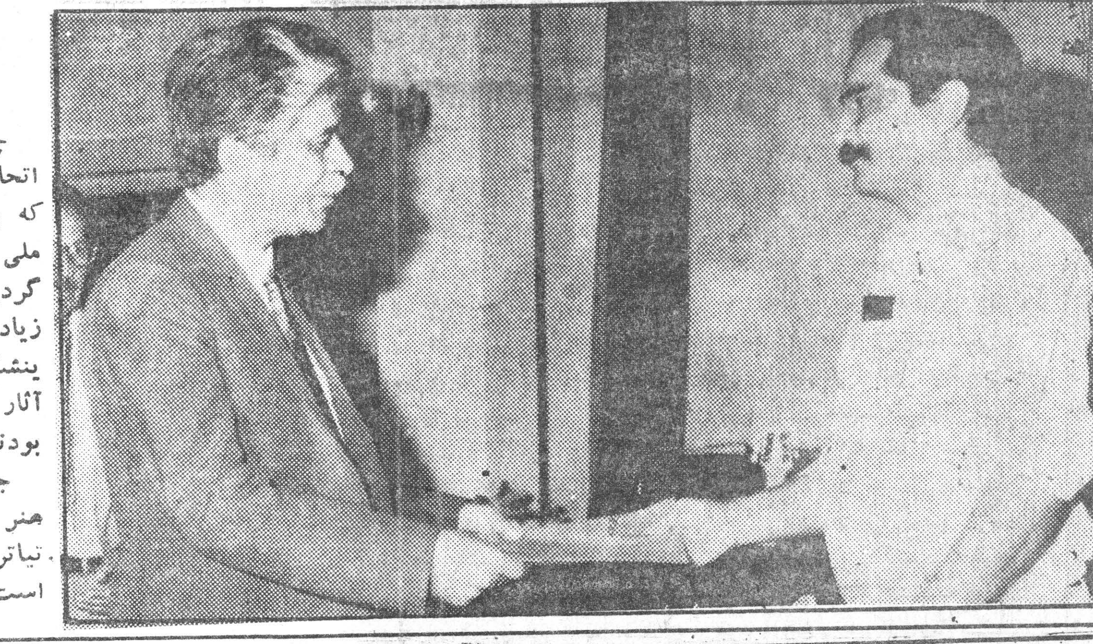
مصاحبه کننده م.
بختیانی

ستادتن په‌عطر

ما ته داور په شنو لوگیوکی سند ری وایه
ما ته وریښمینه غیږه ارته‌نیسه
پریږده چی ستا د تن په‌عطر وباند ی ځان ومینځم
پر یږده چی ستا د توروزلفو دعطر ونو ړنا
زما دزړه‌دی سوز پدلی اوتیاری دنیاته
دسرو گلو نو او سپر لوسندر ی گرمی کړی چی،
نور نو دسر بو او ږ روتوله‌کیسو نه ستړی شوی یم زه

فاروق «فردا»

کانکور هنری

چندی پیش نتایج کانکور اتحادیه هنرمندان ج.د.ا، که به خاطر مشی مصالحه ملی براه افتیده بود اعلام گردید. در این کانکور شمار زیادی از هنرمندان نو آفرینشگران کشور با عرضه آثار خویش اشتراک ورزیده بودند.

جان محمد حیدری که خود هنرمند و رزیده هنر تیاتر و سینمای کشور است یکی از سناریو ها یش را که مشی مصالحه ملی در آن انعکاس روشنی داشت در این کانکور کاندیدکرده بود که جایزه اول کانکور را نیز کمایی کرده و سند پیروزی کانکور را درمحفلی که به مناسبت توزیع جوایز ترتیب یافته بود دریافت داشت.

به امید اینکه سناریوی حیدری در حالت سناریو باقی نماند و روزی هم به فلمی که مورد توجه و قضاوت همه گان قرار گیرد مبدل شود. تا باشد که هم اثر ارزش معنوی خودرا بنمایاند و هم کانکور سودمندی اش را در امر تحقق مشی مصالحه ملی هر چه بیشتر روشن سازد.

عزت بی‌بی

عکس، جریان توزیع جوایز را نشان میدهد.
عکاسی یوسف

تحت نظر هیات تحریر
مدیر مسوول: م.ح بارق شفیعی
تیلفونها
مدیرمسوول: ۲۴۷۴ — معاون اول: ۶۱۴۵۸
سکرتر مسوول: ۶۲۶۱۴ — شعبه نامه ها: ۶۱۷۰۳
شعبه اطلاعات: ۶۱۱۱۸ — سوچبورد: ۶۱۸۷۸
شکایت وتوزیع: ۶۲۸۵۹
صندوق پستی، ۷۸۰
حساب بانکی: ۱۰۱۸ ابر ۹
چاپ ویب آفسیت مطبعه دولتی
قیمت یک شماره ۲۰ افغانی